

KOMISSION PÄÄTÖS,**annettu 20 päivänä heinäkuuta 2010,****valtioneudesta C 27/09 (ex N 34/B/09) Talousarvioavustus, jonka Ranskan tasavalta aikoo toteuttaa France Télévisions -ryhmittymän hyväksi***(tiedoksiannettu numerolla K(2010) 4918)***(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2011/140/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

- (1) Ranskan tasavalta ilmoitti komissiolle 23 päivänä tammikuuta 2009 päivätyllä kirjeellä aikomuksestaan myöntää France Télévisions -ryhmittymälle jo talousarviolakiin kirjatun 450 miljoonan euron talousarvioavustuksen vuonna 2009. Komissio pyysi 13 päivänä maaliskuuta 2009 lisätietoja, jotka Ranskan tasavalta toimitti 25 päivänä toukokuuta 2009. Ranskan tasavalta laajensi tässä kirjeessä aiempaa ilmoitustaan ilmoittamalla aikovansa perustaa France Télévisions -ryhmittymän julkista rahoitusta varten pysyvän ja monivuotisen mekanismin, johon kuuluu vuotuinen avustus.
- (2) Komissio totesi 1 päivänä syyskuuta 2009 päivätyssä kirjeessä, että vuodeksi 2009 hyväksytty talousarvioavustus soveltui sisämarkkinoille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Lisäksi se ilmoitti Ranskan tasavallalle päätöksestään aloittaa SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely uudesta France Télévisions -ryhmittymälle tulevana vuosina kohdennettavasta julkisen rahoituksen mekanismista.
- (3) Ranskan tasavalta esitti huomautuksensa 7 päivänä loka-kuuta 2009.

- (4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa kyseisestä avustuksesta.
- (5) Komissio on saanut huomautuksia asianomaisilta. Se on toimittanut ne Ranskan tasavallalle lausuntoa varten ja saanut sen lausunnon 15 päivänä tammikuuta 2010 päivätyssä kirjeessä.
- (6) Ranskan tasavalta on toimittanut komissiolle tarkennuksia tai lisätietoja 23 päivänä huhtikuuta, 19 päivänä toukokuuta ja 22 päivänä kesäkuuta 2010.

II RAHOITUSMEKANISMIN YKSITYISKOHTAINEN KUVAAUS

- (7) Tämä päätös koskee monivuotista rahoitusmekanismia France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelutehtävän rahoittamiseksi. Komissio on tarkastellut sen rahoittamista 10 päivänä joulukuuta 2003 ⁽³⁾, 20 päivänä huhtikuuta 2005 ⁽⁴⁾, 16 päivänä heinäkuuta 2008 ⁽⁵⁾ ja 1 päivänä syyskuuta 2009 ⁽⁶⁾ tekemissään päätöksissä. Kyseessä on nyt kuitenkin eri toimenpide kuin vuosien 2003, 2005 ja 2008 päätöksissä. Jäljempänä tarkemmin kuvattavat talousarvioavustukset täydentävät France Télévisions -ryhmittymälle myönnettäviä, televisiolupamaksuista (aikaisempi nimitys "redevance audiovisuelle", nyt "contribution à l'audiovisuel public") saatavia julkisia varoja, joita on käsitelty komission 20 päivänä huhtikuuta 2005 tekemässä päätöksessä ja joihin uudet säännökset eivät vaikuta, koska niissä on kyse olemassa olevasta tuesta. Näillä molemmilla julkisilla varoilla on tarkoitus kattaa France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelutehtävän kulut, joista on ensin vähennetty ryhmittymälle edelleenkin kertyvien kausallisten tulojen nettomäärä.

II.1 Pääasiallinen oikeusperusta

- (8) Uuden julkisen rahoituksen mekanismin periaatteista säädetään 5 päivänä maaliskuuta 2009 annetussa laissa nro 2009-258, joka koskee audiovisuaaliviestintää ja television uutta yleishyödyllisen palvelun tehtävää. Ilmoitettu tuki on osa laajempaa laissa säädettyä audiovisuaalialan

⁽¹⁾ EUVL C 237, 2.10.2009, s. 9.⁽²⁾ Katso alaviite 1.⁽³⁾ Päätös 2004/838/EY (EUVL L 361, 8.12.2004, s. 21).⁽⁴⁾ Päätös K(2005) 1166 lopullinen (EUVL C 235, 30.9.2005).⁽⁵⁾ Päätös K(2008) 3506 lopullinen (EUVL C 242, 23.9.2008).⁽⁶⁾ Päätös 2009/C 237/06 (EUVL C 237, 2.10.2009, s. 9).

rakenteiden ja yleishyödyllisen taloudellisen palvelun uudistusta. Laki muuttaa France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtäviä koskevaa lainsäädäntöä ja erityisesti viestinnän vapaudesta 30 päivänä syyskuuta 1986 annettua lakia nro 86/1067. Nämä tehtävät määritellään vielä tarkemmin tehtäväeritelmässä ja France Télévisions -ryhmittymän tavoitteita ja resursseja koskevassa sopimuksessa, jotka hyväksytään viestinnän vapautta koskevan lain täytäntöönpanemiseksi annettavilla säädösteksteillä. Maaliskuun 5 päivänä 2009 annettuun lakiin nro 2009/258 sisältyy myös rahoitusta koskevia määräyksiä, joilla muutetaan verolakia ja vahvistetaan talousarviolaikiin kirjattu France Télévisions -ryhmittymän talousarvio määrärahan periaate.

II.2 Tuensaajan (France Télévisions) toiminta ja rahoitus

- (9) France Télévisions on viestinnän vapaudesta 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain nro 86–1067 44-I §:n nojalla perustettu osakeyhtiö. Tällä lailla, sellaisena kuin se on muutettuna, perustettiin yksi yritys, France Télévisions, yhdistämällä aiemmat eri kanavien erilliset oikeushenkilöt. Se kuuluu Ranskan valtion taloudelliseen ja rahoitukselliseen valvontaan. Sen osakepääoma on jaettu rekisteröityihin osakkeisiin, joita voi omistaa ainoastaan valtio. Sen hallintoneuvostoon kuuluu puheenjohtajan lisäksi 14 jäsentä, joiden toimikausi on viisi vuotta. Kansalliskokouksen ja senaatin kulttuuriasioista vastaavat valiokunnat nimittävät näistä jäsenistä kaksi, viisi jäsentä edustaa valtiota ja kaksi henkilöistöä, ja audiovisuaalialan neuvosto nimittää viisi jäsentä.
- (10) France Télévisions on Ranskan merkittävin audiovisuaalialan ryhmittymä. Sen palveluksessa on noin 11 000 henkilöä, ja siihen kuuluvat Ranskassa lähetystoimintaa harjoittavat kanavat France 2, France 3, France 4, France 5 ja France Ô sekä Ranskan merentakaisissa maissa ja alueilla lähetystoimintaa harjoittavien julkisten televisio- ja radiokanavien ryhmittymä RFO. Ryhmittymään kuuluu myös mainosmyyntitoimisto, vaikkakin sen irrottamista tarkastellaan, sekä yritykset, joiden toimiala on toiminnan monipuolistaminen. Joidenkin France Télévisions -ryhmittymän kanavien ohjelmaa lähetetään useammassa jäsenvaltiossa, erityisesti Belgiassa ja Luxemburgissa.
- (11) France Télévisions -ryhmittymän liikevaihto vuonna 2007, joka oli viimeinen tilivuosi ennen kuin julkisen audiovisuaalialan uudistuksesta ilmoitettiin, oli 2 927 miljoonaa euroa, josta 64,2 prosenttia oli peräisin televisiolupamaksuista, 28,1 prosenttia mainostuloista (mainos- ja sponsoritulot) ja 7,7 prosenttia muista lähteistä. Liikevaihdon eri tekijöiden osuudet pysyivät vuosina 2003–2007 suhteellisen vakaina: mainos- ja sponsoritulojen määrä vaihteli 28–30 prosentin välillä. Koko ryh-

mittymän nettotulos oli hiukan positiivinen jokaisena vuotena ajanjaksolla 2003–2007, mikä kerrytti kumulatiivisen tuloksen 99 miljoonaa euroa.

- (12) Tämä suuntaus on kääntynyt sen jälkeen, kun tammi-kuussa 2008 ilmoitettiin julkisen audiovisuaalialan uudistuksesta, johon sisältyy aikanaan muun muassa mainostulojen tyrehtyminen. Vuosi 2008 oli tappiollinen France Télévisions -ryhmittymälle; nettotulos oli –[50–100] (*) miljoonaa euroa (josta –[50–100] miljoonaa euroa yleishyödyllisen palvelun osalta), mikä johtui pääasiassa mainostulojen huomattavasta vähenemisestä. Komission 16 päivänä heinäkuuta 2008 tekemässä päätöksessä hyväksytty poikkeuksellinen 150 miljoonan euron pääomanlisäys ei riittänyt tasoittamaan negatiivisen tuloksen koko vaikutusta. Vuonna 2009, jolloin julkisen audiovisuaalialan uudistus tuli voimaan, valtio maksoi tukea kaikkiaan 415 miljoonaa euroa, kuten komissio oli hyväksynyt 1 päivänä syyskuuta 2009 tekemässään päätöksessä. Tämän ansiosta mainostulojen väheneminen saatiin lähes kokonaan katettua ja France Télévisions -ryhmittymä pääsi lievästi ylijäämämiseen nettotulokseen ([10–20] miljoonaa euroa). Yleishyödyllisen palvelun osuus jäi kuitenkin hiukan – noin [0–5] miljoonaa euroa – alijäämäiseksi, sillä positiivinen tulos syntyi ryhmittymän kaupallisten yritysten puolella.
- (13) France Télévisions -ryhmittymän toimintaa ja hallintoa vuosina 2004–2008 sekä yrityksen asemaa julkisen audiovisuaalialan uudistuksessa käsitellään melko kriittisesti Ranskan tilintarkastustuomioistuimen raportissa "France Télévisions et la nouvelle télévision publique". Eräät asianomaiset ovat huomautuksissaan viitanneet tähän raporttiin, joka hyväksyttiin suljetussa käsittelyssä ja julkaisiin 14 päivänä lokakuuta 2009 eli menettelyn aloittamista koskevan päätöksen tekemisen jälkeen. Raportissa tuodaan esiin hallinnossa ja France Télévisions -ryhmittymän tuloksissa vielä hyödyntämättömiä kehitysmahdollisuuksia, ja se sisältää suosituksia parannuksista, joita voitaisiin toteuttaa uudistuksen yhteydessä.

II.3 France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtävä

II.3.1 Yleishyödyllisen palvelun tehtävän määrittely lainsäädännössä

- (14) France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtävät luetellaan 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 43–11 §:ssä. Sen mukaan julkiset kanavat "toteuttavat yleisen edun nimissä yleishyödyllisen palvelun tehtäviä. Ne tarjoavat kaikenlaisille yleisöille monipuolisen ja moniarvoisen ohjelma- ja palvelukokonaisuuden, joka vastaa

(*) Suluissa [...] ilmoitetaan luottamukselliset tai liikesalaisuutena pidettävät luvut, jotka on korvattu vaihteluvälillä.

yleisön odotuksia laadusta ja innovatiivisuudesta, kunnioittaa yksilön oikeuksia ja perustuslaissa määriteltyjä demokratian periaatteita. Ne tarjoavat monipuolisia uutis-, kulttuuri-, dokumentti-, viihde- ja urheiluohjelmia analogisessa ja digitaalisessa muodossa. Ne edistävät demokraattista keskustelua, eri väestöryhmien näkemysten vaihtoa sekä sosiaalista osallisuutta ja kansalaistaitoja. Ne toteuttavat toimia, joilla edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä vähennetään syrjintää, ja tarjoavat ohjelmaa, joka kuvastaa ranskalaisen yhteiskunnan monimuotoisuutta. Ne edistävät ranskan kieltä ja mahdollisia alueellisia kieliä sekä tuovat esiin Ranskan kulttuuri- ja kieliperinnön monimuotoisuutta. Ne edistävät älyllisen ja taiteellisen luovuuden kehittämistä ja sen tulosten levittämistä sekä yhteiskunnallista, taloudellista, sosiaalista, tieteellistä ja teknistä tietoa sekä mediakasvatusta. Ne edistävät vieraiden kielten oppimista. Ne osallistuvat ympäristökasvatukseen ja kestävän kehityksen edistämiseen. Ne pyrkivät tarjoamaan soveltuvia keinoja, joilla kuulovammaiset voivat seurata niiden lähetyksiä. Ne pitävät kiinni tiedon rehellisyydestä, riippumattomuudesta ja moniarvoisuudesta sekä ajatussuuntausten ja mielipiteiden moniarvoisesta ilmaisusta noudattaen tasapuolisuuden periaatetta sekä audiovisuaalialan neuvoston suosituksia. Audiovisuaalisen viestinnän julkisen sektorin toimijat edistävät toimissaan ulkoista audiovisuaalista toimintaa, yhteyksiä ranskankieliseen maailmaan ja Ranskan kulttuurin ja kielen levittämistä maailmalle. Ne sitoutuvat kehittämään uusia palveluja, joilla voidaan rikastuttaa tai täydentää ohjelmatarjontaa, sekä ohjelmien ja audiovisuaalipalvelujen uusia tuotantoja jakelutekniikoita. Parlamentille toimitetaan joka vuosi raportti tämän pykälän säännösten soveltamisesta.”

II.3.2 Yleishyödyllisen palvelun velvollisuus käytännössä France Télévisions -ryhmittymän toiminnassa

- (15) Yleishyödyllisen palvelun tehtävää käytännössä tarkennetaan syyskuun 30 päivänä 1986 annetun lain nro 86-1067 44-I §:ssä siten, että France Télévisions veloitetaan suunnittelemaan ja ohjelmoimaan televisiolähetykset ja audiovisuaaliset viestintäpalvelut siten, että ne vastaavat kyseisen lain 43-11 §:ssä sekä 48 §:ssä säädettyssä tehtäväeritelmässä määriteltyjä yleishyödyllisen palvelun tehtäviä.
- (16) Kesäkuun 23 päivänä 2009 annetulla asetuksella nro 2009-796 vahvistettiin France Télévisions -ryhmittymälle yksi yhtenäinen tehtäväeritelmiä. Eritelmässä määritellään puitteet France Télévisions -ryhmittymään kuuluvien kanavien toiminnalle vahvistamalla ohjelasitoumukset päivittäisistä kulttuurilähetyksistä parhaaseen katseluaikaan, erityisesti klassiseen musiikkiin painottuvista musiikilähetyksistä, joissa esitellään monipuolisesti eurooppalaisia ja alueellisia orkestereita, teatteriesityksistä tai tieteen kansantajuistamisesta (tehtäväeritelmän 4-7 kohta). France Télévisions on myös velvollinen huolehtimaan ohjelmakokonaisuutensa eurooppalaisesta ulottuvuudesta lähettämällä erityisesti reportaaseja muiden jäsenvaltioiden elämäntavoista tai kulttuureista sekä suurimpiin Ranskassa harjoitettaviin uskontoihin liittyvää uskonnollista

ohjelmaa (tehtäväeritelmän 14 ja 15 kohta). Eritelmässä mainitaan myös velvollisuus kerätä suuri ja tasapuolinen yleisö kaikista väestöryhmistä (18 kohta).

- (17) Viestinnän vapautta koskevan lain nro 86-1067 53 §:n mukaan valtio ja France Télévisions tekevät lisäksi monivuotiset (3-5 vuotta) sopimukset tavoitteista ja resursseista. Näissä sopimuksissa määritellään France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtäviä kunnioittaen erityisesti seuraavat seikat:
- tärkeimmät linjaukset ryhmittymän kehittämiseksi,
 - tuotannon monipuolisuuteen ja innovatiivisuuteen liittyvät sitoumukset,
 - France Télévisions -ryhmittymän vähimmäisinvestoinnit eurooppalaiseen ja ranskankieliseen elokuva- ja audiovisuaalituotantoon määritettynä prosenttiosuutena sen tuloista ja absoluuttisena arvona,
 - sitoumukset huolehtia vammaisten osallistumis- ja kansalaistoimintamahdollisuuksista sekä mukauttaa kaikki televisio-ohjelmat kuulovammaisia varten,
 - sitoumukset mukauttaa televisiolähetykset sopivalla tavalla näkövammaisten käyttöön,
 - alustava menoarvio näistä toimista kullekin vuodelle sekä laadulliset ja määrälliset indikaattorit toteutukselle ja tuloksille,
 - ryhmittymälle myönnettävien julkisten varojen määrä ja erillinen maininta varoista, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu ohjelmabudjettien kehittämiseen,
 - omilta varoilta odotettavan tuoton määrä mainiten erikseen mainos- ja sponsoritulot,
 - maksullisten palveluiden talousnäkömät,
 - tarvittaessa näkömät taloudellisen tasapainon saavuttamiseksi.

(18) Tällä hetkellä France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun velvollisuudet on määritelty vuosien 2007–2010 tavoitteita ja resursseja koskevassa sopimuksessa "France Télévisions, le premier bouquet de chaînes gratuites de l'ère numérique", jonka alasta vastaavat ministerit ja France Télévisions -ryhmittymän hallintoneuvoston puheenjohtaja allekirjoittivat 24 päivänä huhtikuuta 2007. Yleishyödylliselle palvelulle ominaisia arvoja koskevan I.2 tavoitteen osalta sopimuksessa määrätään tavoitteet jaoteltuina konkreettisiin toimiin, joille on nimetty esimerkiksi seuraavanlaisia laadullisia tai määrällisiä indikaattoreita:

- edistetään kulttuuriohjelmien levittämistä laajemmalle yleisölle kulttuurin demokratisoimiseksi lähettämällä vähintään yksi kulttuuriohjelma parhaaseen katselu-aikaan,
- noudatetaan moniarvoisuutta uutisoinnissa ja kansalaiskeskusteluohjelmissa,
- esitetään monipuolista urheiluohjelmaa korostaen urheilulajeja, joita näytetään yksityisillä kanavilla vähemmän,
- tuodaan esiin ranskalaisen yhteiskunnan monimuotoisuutta ja parannetaan sen eri tekijöiden näkyvyyttä,
- puolustetaan ranskalaista ja eurooppalaista kulttuuri-identiteettiä ja edistetään Euroopan unionin toiminnan ja sen työn tulosten tuntemusta sekä vieraiden kielten oppimista.

(19) Sopimukseen kuuluu myös monivuotinen määräraha, johon liittyvän mukautuslausekkeen mukaan valtio ja ryhmittymä sopivat mainostulojen kehityksestä riippuen julkisten varojen mukauttamisesta tarpeen mukaan siten, että julkisten varojen tarpeen vähentyessä käyttämättä jäänyt ylijäämä käytetään pääasiassa audiovisuaaliseen tuotantoon.

(20) Voimassa olevaa tavoitteita ja resursseja koskevaa sopimusta on täydennetty uudistuksen jälkeen vuosien 2009–2012 osalta. Täydennys, jonka sisältämää määrärahaa käsitellään tarkemmin jäljempänä, lujittaa entisestään France Télévisions -ryhmittymän yleishyödylliselle palvelulle ominaisia arvoja. Lisäksi siinä asetetaan uudet määrälliset tavoitteet, jotka tietyillä, johdanto-osan 18 kappaleessa mainituilla aloilla on vuosittain saavutettava.

II.3.3 Uusien innovatiivisten audiovisuaalipalvelujen tarjoaminen

(21) France Télévisions -ryhmittymän uusi tehtäväeritelmä sisältää useiden innovatiivisten palveluiden käyttöönoton, jolla pyritään rikastuttamaan toimituksellista tarjontaa. Nämä ovat viestintäpalveluiden, tilattavien audiovisuaal-

limediapalveluiden tai ohjelmia täydentävän sisällön tarjoaminen verkossa. Tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen täydennyksellä on lisäksi tarkoitus ottaa käyttöön muita innovatiivisia palveluita, kuten ilmaiset tai maksulliset tilausvideot, henkilökohtainen mobiilitelevisio, lähetystoiminta Internetissä, matkaviestintäsovellukset ja alueelliset tai temaattiset televisiolähetykset Internetissä.

II.3.4 Yleishyödyllisen palvelun velvoitteiden, myös uusien palveluiden käyttöönoton, ulkoinen valvonta

(22) Syyskuun 30 päivänä 1986 annetun lain nro 86–1067 53 §:n mukaisesti France Télévisions -ryhmittymän hallintoneuvosto hyväksyy ryhmittymän tavoitteita ja resursseja koskevan sopimusluonnoksen ja päättää sen vuotuisesta täytäntöönpanosta keskustelun perusteella; keskustelun tulokset annetaan julki. Ennen kuin tavoitteita ja resursseja koskevat sopimukset ja sen mahdolliset täydennykset allekirjoitetaan, ne toimitetaan kansalliskokouksen ja senaatin kulttuuriasioista ja varainhoidosta vastaaville valiokunnille ja audiovisuaalialan neuvostolle. Valiokunnat voivat laatia asiasta lausunnon kuuden viikon kuluessa.

(23) France Télévisions -ryhmittymän hallintoneuvoston puheenjohtaja esittää ryhmittymän tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan vuosikertomuksen kansalliskokouksen ja senaatin kulttuuriasioista ja varainhoidosta vastaaville valiokunnille. Vuosikertomuksen esittelyn yhteydessä hallintoneuvoston puheenjohtaja selostaa myös ryhmittymän yhteyteen perustetun, televisiokatsojista muodostuvan neuvoo-antavan ohjelma-komitean toimintaa. Komitean tehtävänä on antaa ohjelmia koskevia lausuntoja ja suosituksia.

(24) Asetuksella hyväksytyn France Télévisions -ryhmittymän tehtäväeritelmän luonnosvaiheessa toteutettiin 10–24 päivänä marraskuuta 2008 julkinen kuuleminen. Viitisentoista tahoja esitti siinä näkemyksensä, jotka johdivat alkuperäisen tekstin muuttamiseen. Tämän jälkeen audiovisuaalialan neuvosto antoi oman lausuntonsa. Tehtäväeritelmän täytäntöönpanon ulkoisesta valvonnasta säädetään 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain 48 §:ssä, että audiovisuaalialan neuvosto antaa vuosikertomuksen kansalliskokouksen ja senaatin kulttuuriasioista ja varainhoidosta vastaaville valiokunnille. Kertomus toimitetaan myös kulttuuri- ja viestintäministeriölle.

(25) Valiokunnat ja audiovisuaalialan neuvosto voivat kuulla kolmansia osapuolia. Asianomaisia osapuolia kuullaankin näissä elimissä säännöllisesti, ja ne pääsevät esittämään kantojaan julkista audiovisuaalialaa koskevista kysymyksistä.

II.4 Rahallinen korvaus mainonnan asteittaisesta vähentämisestä ja lopettamisesta

- (26) Jotta yleisradiolähetyksen ohjelmasuunnittelu voitaisiin vapauttaa kaupallisista riippuvuuksista, viestinnän vapautta 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 53 §:n VI kohdassa säädetään mainonnan osuuden vähentämisestä ja lopulta poistamisesta: ”Klo 20–6 välisenä aikana lähetettävät, 44 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten televisiopalvelujen ohjelmat, lukuun ottamatta alueellisia ja paikallisia ohjelmia, voivat sisältää ainoastaan yleisnimellä esiteltävien hyödykkeiden tai palvelujen mainoksia. Tätä säännöstä sovelletaan myös klo 6–20 lähetettävien ohjelmiin siitä lähtien, kun edellä mainitussa 1 kohdassa tarkoitettujen televisiopalveluiden analogiset lähetykset maanpäällisessä radioverkossa lopetetaan Ranskassa. Säännöstä ei sovelleta yleishyödyllisiin kampanjoihin.”
- (27) Kyseisten televisiopalveluiden analogiset lähetykset maanpäällisessä radioverkossa lopetetaan viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011. Sen lisäksi, että mainonta on sallittu hyödykkeille tai palveluille ilman kaupallista merkkiä, poikkeuksia mainontaa koskeviin sääntöihin on myös merentakaisten maiden ja yhteisöjen sekä Uuden-Kaledonian osalta, koska niissä ei ole tarjolla yksityistä televisiota, jolla olisi maksutonta lähetystoimintaa maanpäällisessä radioverkossa.
- (28) Kuten viestinnän vapautta koskevan lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 53 §:ssä säädetään, mainonnan vähentäminen ja lopulta lopettaminen lain nojalla edellyttää, että valtio korvaa tulojen menetyksen France Télévisions -ryhmittymälle kunkin vuoden talousarvioissa määriteltävin ehdoin. Ranskan valtio on perustanut tätä varten valtion talousarvioon uuden budjetitkohdan televisiolutamaksuja varten. Ranskan viranomaiset arvioivat täysin alustavasti, että julkinen tuki, jolla täydennetään televisiolutamaksutuloja, olisi noin 460 miljoonaa euroa vuonna 2010, 500 miljoonaa euroa vuonna 2011 ja 650 miljoonaa euroa vuonna 2012.
- (29) Ranskan tasavalta ilmoittaa, että talousarvioavustuksena kunakin vuonna myönnettävä julkinen rahoitus määräytyy sen mukaan, miten suuret kulut France Télévisions -ryhmittymälle aiheutuu yleishyödyllisen palvelun tehtävän suorittamisesta, kun on otettu huomioon televisiolutamaksutulot ja vähennetty sen toistaiseksi saamat kaupalliset tulot. Ranskan viranomaiset ovat toimittaneet France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun kuluista ja tuloista arvion, joka perustuu vuosien 2009–2012 liiketoimintasuunnitelmaan, ja joka sisältää tiivistetysti seuraavat tiedot:

Taulukko 1

Arvio France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun kuluista ja tuloista vuosina 2010–2012

(miljoonaa euroa)

	2010	2011	2012
	Talousarvio	Ennuste	Ennuste
A/Julkiset varat	[2 500–3 000]	[2 500–3 000]	[2 500–3 000]
B/Muut tulot (mainonta, sponsorit jne.)	[300–600]	[300–600]	[300–600]
C/Yleishyödyllisen palvelun bruttokulut	[3 500–3 000]	[3 500–3 000]	[3 500–3 000]
D/Yleishyödyllisen palvelun nettokulut (C + B)	[3 000–2 500]	[3 000–2 500]	[3 000–2 500]
Erotus nettokulut–julkiset varat (D + A)	[– 50 – 50]	[– 50 – 50]	[– 50 – 50]

Lähde: Observations France, 15.1.2010

- (30) Edellä olevasta taulukosta käy ilmi, että vuosina 2010 ja 2011 France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun ennakoidaan muodostavan alijäämän, joka vastaa kattamattomia nettokuluja. Alijäämä tasaantuu osittain vuonna 2012, jolloin ennakoidaan pientä, [30–50] miljoonan euron ylijäämää, mikä vastaa [0–5] prosenttia yleishyödyllisen palvelun nettokuluista. Vuodelle 2012 ennakoitu ylijäämä, joka voi toteutua, jos tulot ja kulut kehittyvät ennakoidulla tavalla, on pienempi kuin vuosien 2010 ja 2011 oletettu kumuloitu alijäämä. Voimassa olevan tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen mukaan ylijäämät, joita ei käytetä julkisten varojen tarpeen vähentämiseen, on käytettävä pääasiassa audiovisuaaliseen tuotantoon. Koska tämä tuotanto on yleensä tarkoitettu ohjelmistoon, mahdollisella ylijäämällä ei siten rahoiteta kaupallista toimintaa.

(31) On syytä huomata, että vuosien 2009–2012 liiketoimintasuunnitelma, joka on esitetty voimassa olevan tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen täydennyksen V luvussa, korvaa huhtikuussa 2007 tehdyn sopimuksen rahoitusosan uudistuksesta johtuvan uuden kehyksen ja sen rahoitusvaikutusten vuoksi. Liiketoimintasuunnitelman mukaan yleishyödyllisen palvelun tuottamisen kokonaisbruttokulut pienenevät vuosina 2010–2012 johtuen toimintakulujen pienemisestä alkuperäiseen sopimukseen verrattuna, jakelukulujen pienemisestä ja yhteisyrityksen synergian hyödyntämisestä, vaikka uudistus tuo uusia liitännäiskululementtejä.

(32) Vaikka julkisia varoja aiotaan lisätä, tulopuoli ei täysin tasapainota tilejä vuosina 2010–2012, vaan tulot jäävät taulukossa 1 esitetyllä tavalla yleishyödyllisen palvelun bruttokuluja pienemmiksi, jolloin ennusteiden tasapaino riippuu kunakin vuonna vielä käytettävissä olevista kaupallisista tuloista. Liiketoimintasuunnitelma osoittaa, että olisi sekä yrityksen ja valtion edun mukaista saavuttaa tasapaino ennakoitua nopeammin, ja siinä tuodaan esiin tarkan ja säännöllisen seurannan tarve positiiviset ja negatiiviset epävarmuustekijät huomioon ottaen.

II.5 Julkisten varojen yläraja

(33) Viestinnän vapautta koskevan lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 44 §:ssä säädetään, että ”julkisen audiovisuaalialan toimijoille yleishyödyllisestä palvelusta hyvityksenä myönnettävät julkiset varat eivät ylitä kuluja, joita kyseisten velvoitteiden täyttämistä aiheutuu”. Tämä säännös johtuu Ranskan tasavallan sitoumuksesta kirjata lakiin nimenomaisesti periaate, että yleishyödyllisen palvelun veloitteesta ei makseta liiallista korvausta. Ranska antoi tämän sitoumuksen sen menettelyn yhteydessä, jonka seurauksena komissio teki 20 päivänä huhtikuuta 2005 päätöksen⁽⁷⁾ televisiolutupmaksutulojen käytöstä.

(34) Edellä mainitun sitoumuksen toteuttamiseksi 15 päivänä toukokuuta 2007 annetun asetuksen nro 2007–958, joka koskee valtion ja audiovisuaalialan julkisen sektorin toimijoiden taloudellisia suhteita, 2 §:ssä käytetään samaa sanamuotoa kuin 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain 53 §:ssä ottaen huomioon yleishyödyllisen palvelun tehtävistä saadut suorat tai epäsuorat tulot ja tarkennetaan, että yleishyödyllisen palvelun veloitteen täyttämistä aiheutuvat kulut merkitään erilliseen kirjanpitoon. Asetuksen 3 §:ssä säädetään, että France Télévisions ja sen tytäryhtiöt ovat velvollisia noudattamaan markkinaehtoja kaikissa kaupallisissa toimituksissaan. Lisäksi siinä säädetään ulkopuolisen tahon laatimasta vuosikertomuksesta, jossa

seurataan tämän veloitteen täytäntöönpanoa. Kertomus toimitetaan asianomaiselle ministerille, kansalliskokoukselle ja senaatille.

(35) Komissio on saanut vuosien 2007 ja 2008 kertomukset asetuksen 2 ja 3 §:n täytäntöönpanosta (3 §:ää koskevan vuoden 2007 kertomuksen ovat vahvistaneet PriceWaterhouseCoopersin ja KPMG:n tilintarkastajat ja vuoden 2008 kertomuksen Rise-konsulttiyritys). Se on tarkastellut niitä samoin kuin vuotta 2009 koskevaa kertomusluonnosta 2 §:n täytäntöönpanosta.

II.6 Julkisen audiovisuaalialan uudistukseen sisältyvät uudet verot

(36) Maaliskuun 5 päivänä 2009 annetulla lailla nro 2009–258 on myös muutettu verolainsäädäntöä ottamalla käyttöön uusi mainosvero sekä sähköisen viestinnän vero.

II.6.1 Mainosvero

(37) Yleisen verolain I kirjan ensimmäisen osan II osastoon on sisällytetty uusi VII *septies* luku, jossa perustettava vero kannetaan kaikilta Ranskaan sijoittautuneilta televisiopalvelujen tarjoajilta. Vero perustuu mainostajien mainostensa esittämisestä kyseiselle verovelvolliselle tai mainoshallinnolle maksamiin rahamääriin, joista vähennetään arvonlisävero ja määrät, jotka on maksettu verolain 302 bis §:ssä säädettyä verona ja jotka kannetaan sellaisilta televisiopalvelujen tarjoajilta ja lähettäjäiltä, jotka lähettävät Centre National de la Cinématographien tukeen oikeutettuja audiovisuaalisia teoksia. Näistä määristä lasketaan kiinteä 4 prosentin vähennys. Veroaste on 3 prosenttia kunkin televisiopalvelun osalta vuotuisen maksujen 11 miljoonaa euroa ylittävältä osalta, kun arvonlisäveroa ei oteta huomioon.

(38) Muiden kuin analogisia lähetyksiä maanpäällisessä radioverkossa lähettävien televisiopalvelujen osalta vero on kuitenkin 1,5 prosenttia vuonna 2009, 2 prosenttia vuonna 2010 ja 2,5 prosenttia vuonna 2011. Siirtymävaiheessa siihen vuoteen saakka, jolloin analogiset televisiolähetykset maanpäällisessä radioverkossa lopetetaan Ranskassa, kaikkien verovelvollisten veron yläraja on 50 prosenttia siitä, miten paljon verokanta on kasvanut verovuotena verrattuna vuoteen 2008. Vero ei kuitenkaan voi olla pienempi kuin 1,5 prosenttia verokannasta. Jos televisiopalvelun tarjoajien yleisöstä yli 90 prosenttia sijaitsee Ranskan Euroopassa sijaitsevan alueen ulkopuolella, veroa laskettaessa vähennetään määrä, joka on maksettu Euroopan tai maailman markkinoille suunnatuista mainoksista ja joka on kerrottu Ranskan ulkopuolisen yleisön osuudella vuotuisesta kokonaisyleisöstä.

⁽⁷⁾ Ks. päätös K(2005) 1166 lopullinen, 65–72 kohta.

II.6.2 Sähköisen viestinnän vero

- (39) Yleisen verolain I kirjan ensimmäisen osan II osastoon on sisällytetty uusi VII *octies* luku, jossa perustettava vero kannetaan kaikilta Ranskassa palveluja tarjoavilta sähköisen viestinnän operaattoreilta, jos operaattorista on tehty ennakoilmoitus sääntelyviranomaiselle (Autorité de régulation des communications électroniques). Vero perustuu käyttäjien sähköisen viestinnän operaattoreiden tarjoamista sähköisen viestinnän palveluista maksamiin liittymä- ja muihin maksuihin, joista vähennetään arvonlisävero ja määrät, jotka on maksettu päättyneelle tilivuodelle kirjattuina kuoletuksina verovuoden osalta; näiden kuoletuksien tulee liittyä operaattoreiden lain voimaantulon jälkeen suorittamiin, vähintään kymmenen vuoden ajan kuolettaviin materiaalin ja laitteiden hankintoihin sähköisen viestinnän infrastruktuuria ja verkkoja varten Ranskan alueella. Vero on 0,9 prosenttia yli 5 miljoonaa euroa ylittävistä verokannasta.

III MENETTELYN ALOITTAMISEN SYYT

- (40) Kun komissio teki päätöksen virallisen menettelyn aloittamisesta, se arvioi, että vuodesta 2010 alkavaksi suunniteltu korvaus saattaa olla SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, jonka soveltuvuus sisämarkkinoille on tutkittava SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan ja julkiseen yleisradiotoimintaan sovellettavien periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti.
- (41) Siitä, onko kyseessä sellainen yleishyödyllinen palvelu, jonka tehtävät on määritelty selkeästi virallisissa asiakirjassa ja jota valvotaan soveltuvilla mekanismeilla, komissio päätteli (kuten se katsoi jo päätöksissään joulukuussa 2003, huhtikuussa 2005, heinäkuussa 2008 ja syyskuussa 2009), ettei ole epäilystäkään, että France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtävä on määritelty selkeästi virallisissa asiakirjoissa, jotka on laatinut tai vahvistanut Ranskan valtio, ja että niissä vahvistetaan menettelyt France Télévisions -ryhmittymän riippumatonta valvontaa varten.
- (42) Sen sijaan komissio on ilmaissut suhtautuvansa epäilevästi rahallisen korvauksen määrään suhteessa yleishyödyllisen palvelun nettokuluihin, tuen vaikutus huomioon ottaen. Epäilykset koskevat erityisesti kahta kysymystä:
- riski yleishyödyllisen palvelun nettokulujen liiallisesta korvauksesta vuonna 2012 ja mahdollisesti vuosina 2010 ja 2011, koska komissiolla ei ollut näiden vuosien osalta yhtä yksityiskohtaisia tietoja kuin Ranskan viranomaiset toimittivat vuoden 2009 osalta,

— mahdollinen kytkös mainosverosta ja sähköisen viestinnän verosta saatavien tulojen kohdentamisen ja France Télévisions -ryhmittymälle maksettavan tuen välillä ja, jos tällainen kytkös todella on, sen kielteinen vaikutus ja yhteensopimattomuus perussopimuksen kanssa erityisesti France Télévisions -ryhmittymän rahoitusuudistuksen haitallisten kilpailuvaikutusten osalta.

- (43) Lisäksi komissio on kiinnittänyt Ranskan viranomaisten huomion 2 päivänä heinäkuuta 2009 antamaansa tiedonantoon⁽⁸⁾, joka koskee valtioneuvoston päätöksen soveltamista julkiseen yleisradiotoimintaan, jäljempänä 'yleisradiotoimintaa koskeva tiedonanto', ja jota sovelletaan tiedonannon julkaisemisen jälkeen ilmoitettuihin tukiin. Komissio on pyytänyt Ranskan viranomaisia ottamaan huomautuksia esittäessään huomioon tämän tiedonannon, sellaisena kuin se on tarkistettuna.

IV ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

- (44) Société des auteurs et compositeurs dramatiques (SADC) pyysi huomautuksissaan 2 päivänä marraskuuta 2009 komissiota kiinnittämään huomiota France Télévisions -ryhmittymän velvollisuuteen tukea audiovisuaalista tuotantoperinnettä. Tämän velvollisuuden merkitystä korostettiin vuonna 2008 tehdyssä toimialakohtaisessa sopimuksessa, joka sisällytetään tulevaan tavoitesopimukseen. Sen mukaan France Télévisions -ryhmittymän olisi käytettävä vuonna 2010 audiovisuaaliseen tuotantoperinteseen 19 prosentin osuus vuoden 2009 verokantaan sisältyvästä liikevaihdosta ja vuonna 2012 20 prosenttia eli 420 miljoonaa euroa. TF1-kanavan vastaava osuus on enintään 12,5 prosenttia ja M6-kanavan ja maanpäällisten digitaaliteleviokanavien enintään 11 prosenttia. Lisäksi elokuvaa edistetään vuosittain keskimäärin 1,2 prosenttia aiempaa suuremmalla määrällä vuoteen 2012 saakka. Samaan aikaan kun mainontaa vähennetään, kasvavat kulut ohjelmavaliokimasta, kun omaa tuotantoa lisätään ja tuontia vähennetään, mikä osoittaa sitoutumista innovatiiviseen ja laadukkaaseen yleishyödylliseen palveluun.
- (45) Fédération Française des Télécommunications et des Communications Électroniques (FFTCE) katsoo 30 päivänä lokakuuta 2009 esittämissään huomioissa, joihin yhtyy sen jäsenistöön kuulumaton Iliad, että kaupallisen mainonnan lopettaminen ei sinänsä edistä France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtävää. Koska mainonta ei ole olennainen osa sen tehtävää, tuki, jolla on ainoastaan tarkoitus korvata ansaintamahdollisuuden poistuminen ilman kytköstä todelliseen tehtävään, on itsessään SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan ja 107 artiklan vastaista valtiontukea. Korvauksella olisi katettava ainoastaan kulut, jotka syntyvät yleishyödyllisestä palvelusta ja jotka voidaan todeta erillisestä

⁽⁸⁾ EUVL C 257, 27.10.2009, s. 1.

kirjanpidosta. Koska tulevien vuosien tuen määrän laskelma näyttää kuitenkin perustuvan arvioon menetetyistä kaupallisista tuloista, se vääristää vakavasti kilpailua yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien kanssa heikentyneillä markkinoilla. Vaikka France Télévisions -ryhmittymän mainosliikevaihto ei olisi heikentyneillä markkinoilla varmaankaan saavuttanut kokonaisuudessaankaan 500:tä miljoonaa euroa, Ranskan viranomaiset aikovat maksaa 450 miljoonaa euroa korvausta vuonna 2009 pelkästään klo 20:n jälkeen poistettavasta mainonnasta. Myöhemmin tulo tulot olisivat huomattavasti korkeammat kuin mainostulot, jotka ryhmittymä olisi saanut, jos uudistusta ei tehtäisi.

(46) Yleishyödyllisen taloudellisen palvelun tehtävästä FFTCE toteaa, että France Télévisions -ryhmittymällä on jo ennestään Euroopan yleisradioliiton (EBU) jäsenenä sen perussäännön mukaiset velvollisuudet ja niitä sovelletaan, vaikka niitä ei ole kirjattu Ranskan lainsäädäntöön. Lakiin kirjatut ja sitä paitsi epätarkat velvollisuudet eivät juurikaan eroa EBU:n perussäännöstä johtuvista velvollisuuksista, joita sovelletaan sen jäsenistöön niin ikään kuuluviin TF1- ja Canal+-televisiokanaviin, jolloin lain nojalla maksettava korvaus on tulkittava valtioneuoksi.

(47) FFTCE katsoo lisäksi, että sähköisen viestinnän operaattoreiden liikevaihdosta kannettava uusi vero, joka on otettu käyttöön julkisen audiovisuaalialan uudistuksessa, on tarkoitettu France Télévisions -ryhmittymän rahoittamiseen. Viranomaiset ovat vahvistaneet tällaisen kytköksen, minkä lisäksi ryhmittymän verokannan ja veroprosentin vaihtelu aiheuttaa sen, että tuen määrä vaihtelee. Tällaisen veron käyttöönotto on kuitenkin vastoin sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/20/EY⁽⁹⁾ 12 artiklaa, koska jäsenvaltiot eivät voi määrätä operaattoreille muita liikevaihtoon kohdistuvia veroja kuin direktiivissä säädetään.

(48) Association des chaînes privées katsoi 2 päivänä marraskuuta 2009 esittämässään huomautuksissa, että France Télévisions -ryhmittymän huono hallinto, josta tilintarkastustuomioistuin on tuonut esiin useita esimerkkejä, pahentaa inflaatiokehitystä ohjelmien tuotannon ja ohjelmaoikeuksien hankinnan markkinoilla. Koska analyttistä kirjanpitoa ei ole, epäselvyys kuluista aiheuttaa epävarmuutta rahoitettavan yleishyödyllisen palvelun tehtävän kulujen määrittämisessä, jolloin liiallisten korvausten riski on suuri. On useita merkkejä siitä, että uusi audiovisuaalivero on tarkoitettu France Télévisions -ryhmittymälle ja että se on otettu valtion talousarvioon vain siksi, että se jäisi komission valvonnalta huomaamatta. Se pakottaa France Télévisions -ryhmittymän kilpailijat rahoittamaan

tuen ja aiheuttaa siten vääristymän, jota eri kanavien ohjelmatarjonnan riittämätön erilaistuminen vielä pahentaa.

(49) Euroopan yleisradioliitto (EBU) korosti huomautuksissaan 2 päivänä marraskuuta 2009 sitä, että kaikki Ranskan esittämät yleisradiotoiminnan harjoittajan monivuotiset kustannus- ja tuloarviot ovat väistämättä vain ennusteita. Näillä arvioilla on varmistettava, että operaattorilla on pitkän aikavälin rahoitusnäkymät riippumattoman toiminnan jatkamiseen. Tarvitaan mekanismeja, joilla ennusteiden mahdolliset virheet voidaan korjata jälkikäteen. Komission päätöksessä on käsiteltävä ennakkolaskelmissa käytettäviä muuttujia ja jälkikäteiskorjausten mekanismeja rajoittamatta tulevan korvauksen todellista määrää pelkkiin arvioihin kuluista ja tuloista, sillä muuten komissio vahvistaisi ja valvoisi tukijärjestelmän vuotuisia määriä valvomatta itse tukijärjestelmää. EBU on myös huolestunut siitä, että komissio pyrkii arvioimaan tulevien vuosien synergiahyötyä ja tehostumista, sillä yleishyödyllisen taloudellisen palvelun tehokkuuden valvonta ei kuulu komission toimivaltaan SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan nojalla.

(50) Euroopan kaupallisten tv-yhtiöiden yhteenliittymä Association of Commercial Television in Europe (ACT) ilmaisi huomautuksissaan 2 päivänä marraskuuta 2009 tyytyväisyytensä Ranskan tasavallan päätökseen vähentää merkittävästi mainontaa yleisradiotoiminnan harjoittajan kanavilla. ACT toteaa, että tässä tapauksessa eivät täyty Altmark-asian oikeuskäytännössä⁽¹⁰⁾ vahvistetut kaksi ehtoa, jolloin aiottu talousarviotuki olisi valtioneuoksi. ACT kuitenkin katsoo, että jos tuen rahoittaminen kilpailijoiden mainostuloista kannetulla verolla katsotaan unionin oikeuden mukaiseksi, markkinoilta poistumisen edut jäävät paljon vähäisemmiksi, koska järjestely voi joiltain osin vääristää kilpailua enemmän kuin aiemmat järjestelmät, joissa yhdistyy julkinen ja kaupallinen rahoitus.

(51) ACT:n mielestä France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun velvoitteet eivät ole merkittävästi muuttuneet vuodesta 1994 vaan ne ovat samantapaiset kuin muiden yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien velvoitteet. Lisäksi arviot mainostulojen menetyksen korvauksesta vuoteen 2012 saakka ovat epävarmoja eikä niissä ole otettu huomioon mainontaan liittyvien investointikulujen vähenemistä, mahdollista kustannusten alenemista, kun ohjelmiston suunnittelu tulee vähemmän riippuvaiseksi mainostajien vaatimuksista, eikä odotettuja säästöjä ja synergiaetuja. Tavoitteita ja resursseja koskevassa sopimuksessa määriteltäjä mekanismia, jolla julkisia ja kaupallisia tuloja mukautetaan kuluihin, olisi tarkistettava etenkin kaupallisten tulojen vaihtelun vuoksi, sillä muuten komissiolla ei ole luotettavia tietoja, joiden perusteella olisi mahdollista määrittää tarjotun palvelun

⁽⁹⁾ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 21.

⁽¹⁰⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-280/00, Altmark Trans, 24.7.2003, Kok. I-7747, 88–93 kohta.

todelliset kulut ja mahdollinen liiallinen korvaus. Tämä tarkistus olisi tehtävä, vaikka ryhmittymällä ei ole analyttistä kirjanpitoa, kuten tilintarkastustuomioistuin on todennut.

- (52) ACT:n mielestä tuki rahoitetaan todellisuudessa uudistuksessa perustetuilla uusilla veroilla, joista audiovisuaalista mainontaa koskeva vero tuo Ranskaan muualla hylätyn rahoitusmuodon, jossa kilpailijat rahoittavat yleishyödyllistä palvelua. Tukimekanismi pitää kuitenkin France Télévisions -ryhmittymän resurssit entisellään, vaikka on yhä selvempää, että mainostajien koko kysyntä ei siirry kilpaileville kanaville. Lisäksi tällainen mekanismi lujittaisi Ranskan markkinoille pääsyn esteitä.
- (53) France Télévisions katsoo huomautuksissaan 2 päivänä marraskuuta 2009, että ilmoitettu mekanismi ei tarjoa sille mitään taloudellista etua kilpailijoihin verrattuna, sillä vaikka se saa mekanismin ansiosta suojan kaupallisten tulojen menetykseltä, siihen kohdistuu sen sijaan valtion sille asettama velvollisuus luopua mainoksista; tällaista velvollisuutta ei ole millään yksityisellä markkinoimijalla. Kun mainoskielto tulee voimaan, kaikki kilpailun vääristymä poistuu samalla kun lakkaa kilpailupaine sponsoroinnista ryhmittymän rajoitetun osallistumisen vuoksi. Suuren yleisön ohjelmien audiovisuaalisten oikeuksien ostamisessa France Télévisions -ryhmittymällä ei ole mitään yksinoikeussopimusta amerikkalaisten suuryhtiöiden kanssa. TF1-kanava sai 96 yleisöennätystä 100:sta ja 18 yleisöennätystä 20:stä vuonna 2008. France Télévisions joutuu sitä paitsi investoimaan audiovisuaaliseen tuotantoon, johon kohdistuu kaupallisten kanavien yleisötavoitteista poikkeavia laatuodotuksia. Ohjelmien myynnistä ryhmittymän osuus on sen omasta mielestä mitätön.
- (54) Koska France Télévisions -ryhmittymälle myönnettävän tuen määrä riippuu sen tehtävästä aiheutuvista, etukäteen, tarkasti ja objektiivisesti määritettävistä vuosikuluista, joiden määrää tarkistetaan jälkikäteen, jos se poikkeaa todellisista kustannuksista, se katsoo lisäksi, että ilmoitettu mekanismi täyttää Altmark-asian oikeuskäytännössä vahvistetun toisen ehdon. Samassa oikeuskäytännössä vahvistettu neljäs ehto täyttyy myös, koska oikeudellisen rakenteen ja perussäännön muutokset mahdollistavat aiemmin hyödyntämättömien synergioiden hyödyntämisen. Neljännessä ehdossa ei vaadita, että palvelua on tarjottava mahdollisimman vähäisin kustannuksin, vaan että kulut vastaavat hyvin johdetun keskimääräisen yrityksen kuluja.
- (55) France Télévisions kommentoi ilmoitetun mekanismin soveltuvuutta sisämarkkinoille toteamalla, että koska ky-

seessä on monivuotinen järjestely, yleishyödyllisen palvelun nettokuluja ei voida tietää riittävällä varmuudella, jotta komissio voisi valvoa etukäteen, ettei korvausta makseta liikaa. Vaikka vuosia 2010–2012 koskevat alustavat arviot eivät sulje pois mahdollisuutta kohtuulliseen voittoon tai yleishyödyllisen palvelun vuosikulujen 10:tä prosenttia vastaavan varannon muodostamiseen, jälkikäteistä valvontaa koskeva lainsäädäntö antaa joka tapauksessa mahdollisuuden varmistaa rahoituksen oikeasuhteisuus. Sen sijaan ohjelmavalikoimakulujen vaihtelu riippuu toimituksellisista valinnoista, ja niiden osalta France Télévisions katsoo, että sitä sitovat ainoastaan laissa vahvistetut yleishyödyllisen palvelun velvoitteet, joiden sisällön Ranskan tasavalta on vapaa määrittelemään. Nämä velvoitteet näkyvät myös yleisövaatimuksena, jota mainonnan lopettaminen ei suinkaan vähennä, vaan ohjelmia on hankittava enemmän.

- (56) Métropole Télévisions (M6) katsoo 2 päivänä marraskuuta 2009 esittämässään huomautuksissa, että suunniteltu rahoitusmekanismi on SEUT-sopimuksen 107 artiklassa tarkoitettua valtiontukea erityisesti siksi, että Altmark-asian oikeuskäytännössä vahvistetut toinen ja neljäs ehto eivät täyty: korvauksen, joka perustuu arvion luonteeltaan ja tosiasiallisesti vaihteluvien kaupallisten tulojen menetyksestä, ei voida katsoa perustuvan objektiiviseen ja avoimeen yleishyödyllisen palvelun kulujen laskutapaan. Laskelman perustana eivät myöskään ole hyvin johdetun keskimääräisen yrityksen kulut vaan France Télévisions -ryhmittymän kulut, ja monet tekijät osoittavat, että ryhmittymää on johdettu tehottomasti, mikä lisää yleishyödyllisen palvelun yhteisöllistä maksutaakkaa.
- (57) Toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille M6 katsoo, että suunniteltu rahoitusmekanismi on laiton, sillä se johtaa rakenteensa vuoksi liialliseen korvaukseen yleishyödyllisen palvelun kuluista. Jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisen taloudellisten suhteiden avoimuudesta sekä tiettyjen yritysten taloudellisen toiminnan avoimuudesta 16 päivänä marraskuuta 2006 annettu komission direktiivi 2006/111/EY⁽¹⁾ velvoittaa Ranskan erittelemään yleishyödyllisen palvelun kulut ja tuoton johdonmukaisesti sovelletun analyttisen kirjanpidon periaatteiden mukaisesti. Kuten tilintarkastustuomioistuin on korostanut, France Télévisions -ryhmittymällä ei kuitenkaan ole tällaisia kirjanpitovälineitä. Korvauksen määrän laskemiseen ei siis ole yhtään objektiivista elementtiä. Korvauksesta tulee väistämättä liian suuri, koska tuki lasketaan yleishyödylliseen palveluun kuulumattomien kaupallisten tulojen pohjalta, joita ei kuulu ottaa huomioon palvelun tarjoajan kuluja laskettaessa. Tulonmenetyksen ennusteiden epävarmuus ja kuluanalyysin puuttuminen johtavat väistämättä liialliseen korvaukseen.

⁽¹⁾ EUVL L 318, 17.11.2006, s. 17.

- (58) Uusien verojen yhdistäminen rahoitusmekanismiin pahentaa tukien kielteistä vaikutusta audiovisuaalioikeuksien hankintamarkkinoilla, joilla julkisella tuella suojattu France Télévisions -ryhmittymän huono hallinto nostaa kilpailijoiden kustannuksia, sekä mainosalalla, jota France Télévisions siirtäisi sponsoroinnin suuntaan ja jolla M6 ei voisi erilaisen katsojaprofiilinsa vuoksi hyödyntää France Télévisions -ryhmittymän jättämää aukkoa. Näissä olosuhteissa ainoastaan jälkikäteisrahoitus voisi olla perusteltua. Mekanismissa on siis rakenteellisesti laiton, koska siitä puuttuu riippumaton jälkikäteisvalvontamekanismi, jolla voitaisiin todellisten lukujen perusteella estää liiallinen korvaus, vaikkakin sen soveltaminen jäisi M6:n mukaan Ranskassa tehottomaksi.
- (59) Télévision Française 1 (TF 1) sijoittaa huomautuksissaan 2 päivänä marraskuuta 2009 France Télévisions -ryhmittymän rahoitusuudistuksen samojen rakenteellisten muutosten yhteyteen, jotka vaikuttavat mainosmarkkinoihin Internetin merkityksen voimakkaasti kasvaessa. Vuonna 2008 television osuus oli vain noin 11 prosenttia mainostajien käyttämistä 33 miljardista eurosta. Tammi- ja syyskuun 2009 välisenä aikana maanpäällisten digitaalitelevisiokanavien mainosliikevaihto kasvoi 60 prosenttia, kun taas kolmen radioverkossa toimivan yksityisen kanavan mainosliikevaihto pieneni 8 prosenttia. Vuoden 2008 osalta TF1-kanavan maksamien verojen osuus oli 60 prosenttia sen tuloksesta. Monivuotisten oikeuksien hankintatasopimukset, inflaatio ja kulumakenteen jäykkyys (joka johtuu muun muassa lainsäädännön määräämästä ohjelmavaihtokustannuksesta, jonka on sisällettävä 30 prosenttia ranskalaista ja eurooppalaista tuotantoa) vähentävät TF1-kanavan mukaan sen liikkumavaraa. Jos se joutuu lisäksi maksamaan uutta audiovisuaaliveroa, kilpailu markkinoilla vääristyy entisestään.
- (60) Mainostajien kysynnän mahdollinen siirtyminen TF1-kanavan suuntaan on audiovisuaalimainontaa koskevan veron ilmoitettu tavoite. Odotettiin, että 350 miljoonan euron liikevaihto siirtyisi kolmelle radioverkossa toimivalle kanavalle, mutta tätä ei tapahtunut vuonna 2009, vaan kanavien mainostulot jäivät 450 miljoonaa euroa ennusteita pienemmiksi. Siirtymän suuruutta rajoittaisivat joka tapauksessa myös unionin oikeudesta johtuvat säännökset, joilla rajoitetaan mainosaika enintään 12 minuuttiin lähetystuntia kohti siten, että päivässä ei ylity keskiarvo 6 minuuttia lähetystuntia kohti.
- (61) TF1 katsoo, että vero on valtiontukea kahdesta syystä: France Télévisions olisi tosiasiallisesti vapautettu veron maksamisesta 30 päivästä marraskuuta 2011 (jolloin sen on lopetettava mainonta, josta saatavat tulot muodostavat kyseisen veron verokannan), ja France Télévisions olisi saanut varat, koska useista lakiluonnoksen käsittelyn yhteydessä annetuista hallituksen ja parlamentin lausunnoista käy ilmi, että vero käytetään tuen rahoittamiseen. Riippumatta tuen laillisuudesta sinänsä tuen arvioinnissa olisi otettava huomioon sen rahoittamiseen käytettävä verojärjestelmä.
- (62) TF1 katsoo, että sillä on velvoitteita, jotka ovat verrattavissa France Télévisions -ryhmittymän velvoitteisiin, ja niiden ohjelmat ovat melko samankaltaisia. Vaikka TF1 suhtautuu myönteisesti tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen ja tehtäväeritelmän uudistamiseen julkisen audiovisuaalialan uudistuksen vuoksi, se katsoo tilintarkastustuomioistuimen lausunnon mukaisesti, että julkisen lähetystoiminnan tarjonta on riittämättömän eriytynyttä. Onkin korostettava, että entisessä tehtäväeritelmissä määrällisten lähetyssaikavelvoitteiden osuus oli 10 prosenttia ohjelmistosta.
- (63) Puutteellista on myös France Télévisions -ryhmittymän kulujen hallinta ja hallinnon laatu, minkä vuoksi yleishyödyllisen palvelun tarjoaminen ei ole tullut yhteiskunnalle halvemmaksi ja vaarana on, että siitä maksetaan liiallinen korvaus. Komission olisikin tarkasteltava kaupallisen toiminnan voiton kasvua, vuoden 2009 jälkeen odotettavia synergiaetuja France Télévisions -yhteisyrityksen perustamisesta ja ohjelmistokuluihin kohdistuvan paineen vähenemistä, kun riippuvuus mainostajista vähenee.

V RANSKAN TASAVALLAN HUOMAUTUKSET

- (64) Ranskan tasavalta viittaa jäljempänä tarkemmin käsitellyissä, 7 päivänä lokakuuta 2009 päivätyissä huomautuksissaan SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan soveltamisen osalta komission ilmaisemiin epäilyihin julkisen rahoituksen oikeasuhteisuudesta ja liiallisen korvauksen riskistä ja julkisen audiovisuaalialan uudistuksen yhteydessä käyttöön otettavien uusien verojen huomioon ottamisesta, kun arvioidaan ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuutta sisämarkkinoille.

V.1 Rahoituksen oikeasuhteisuus ja liialliseen korvaukseen liittyvä jälkitarkastus

- (65) Ranskan tasavalta korostaa, että ilmoitettu toimenpide ei ole korvaus France Télévisions -ryhmittymän mainostulojen menetyksestä, vaikka tämä on otettu huomioon toimenpiteen suuruutta koskevissa alustavissa ennusteissa, vaan rahoitus, jolla on tarkoitus kattaa yleishyödyllisen palvelun kulut. Rahoituksen tarve muuttuu ohjelmistokulujen muutosten, kaupallisten tulojen vaihtelun ja lähetystapojen mukaan.

- (66) Ranskan tasavalta korostaa, että liiallisen korvauksen riskin eliminoiminen on varmistettava oikeuskäytännön ja komission käytännön mukaisesti etukäteen tarkistamalla, että lainsäädännölliset valvontamekanismit ovat olemassa, eikä tuen ja tulevien kulujen määrää koskevien alustavien ennusteiden perusteella. Alustavat määrät ovat suuntaa-antavia ja perustuvat viranomaisten ja France Télévisions -ryhmittymän sopimaan liiketoimintasuunnitelmaan. Tuen laskutapa ei perustu arvioon France Télévisions -ryhmittymän mainostulojen vähenemisestä. Se perustuu yleiseen kaavaan siten, että kunkin vuoden määrä, jossa yhdistyvät televisiolupamaksut ja talousarvioavustus, olisi Ranskan tasavallan sitoumusten ja lainsäädännöllisesti määriteltyjen jälkivalvontamekanismien mukaisesti oikeassa suhteessa France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtävästä aiheutuviin kuluihin vähennettynä sen kaupallisilla tuloilla.
- (67) Yleisradiotoimintaa koskevassa tiedonannossa mainittujen uusien innovatiivisten audiovisuaalipalvelujen osalta Ranskan tasavalta korostaa, että erät niistä sisältyvät jo France Télévisions -ryhmittymän uuteen tehtäväeritelämään ja muutettuun tavoitteita ja resursseja koskevaan sopimukseen, ja niihin sovelletaan edellä kuvattua etukäteen tehtävää ja säännöllistä valvontaa ja kuulemisia. Ranska katsoo, että tulevaisuudessa kaikkien merkittävien uusien palvelujen käynnistäminen on käsiteltävä tavoitteita ja resursseja koskevassa sopimuksessa, johon sovelletaan samaa valvontaa.
- (68) Koska yleisradiotoimintaa koskeva tiedonanto on tullut voimaan tämän menettelyn aloittamisen jälkeen, Ranskan tasavalta sitoutuu lisäksi parantamaan rahoituksen jälkikäteisvalvonnan mekanismeja tiedonannossa esitettyjen uusien sääntöjen noudattamiseksi. Tämän vuoksi 15 päivänä toukokuuta 2007 annetussa asetuksessa nro 2007-958 olevaa 2 §:ää aiotaan muuttaa. Muutoksella pyritään:
- varmistamaan, että samoin kuin 3 §:ssä säädetyn raportin, viestinnästä vastaavan ministerin hyväksymä ulkopuolinen elin tarkastaa France Télévisions -ryhmittymän kustannuksella erillisiä kirjanpitoja koskevan raportin (joka vaaditaan, jotta voidaan valvoa, ettei korvausta makseta liikaa), ja että raportti toimitetaan kyseiselle ministerille sekä kansalliskokoukselle ja senaatile
 - parantamaan mekanismeja, jolla varmistetaan, että erillisessä kirjanpidossa esiin tulleet mahdolliset liialliset korvaukset tai päällekkäiset tuet peritään takaisin, jos ne eivät ole viestinnän vapaudesta 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain nro 86-1067 53 §:n ja yleisradiotoimintaa koskevan komission tiedonannon mukaisia.
- (69) Parantaakseen komissiolle suunnattua tiedotusta 5 päivänä maaliskuuta 2009 annetulla lailla nro 2009-258 aloitetun uudistuksen ensimmäisinä vuosina Ranskan viranomaiset sitoutuvat toimittamaan komissiolle vuosien 2010-2013 osalta:
- edellä mainitun asetuksen 2 ja 3 §:n nojalla laaditut ja tarkistetut raportit, mukaan luettuina tiedot mainosmarkkinaosuuksien kehityksestä vuodesta 2007 alkaen, kuuden kuukauden kuluessa niistä yhtiökokouksista, joissa kirjanpito on hyväksytty,
 - julkiset asiakirjat, joilla seurataan, että France Télévisions täyttää yleishyödyllisen palvelun tehtävänsä; näitä ovat audiovisuaalialan neuvoston vuosittain laatima kanavakatsaus (josta säädetään 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain nro 86-1067 18 §:ssä) ja pöytäkirjat valiokuntien (kansalliskokouksen ja senaatin kulttuuriasioiden ja varainhoidosta vastaavat valiokunnat) suorittamista France Télévisions -ryhmittymän hallintoneuvoston puheenjohtajan kuulemisista, jotka koskevat tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen vuotuista täytäntöönpanoa (kuten edellä mainitun lain 53 §:ssä säädetään).
- V.2 Julkisen audiovisuaalialan uudistuksessa käytön otettavien uusien verojen huomioiminen**
- (70) Ranskan tasavalta toteaa, ettei se ole ottanut ilmoituksessaan huomioon uusia veroja ja sähköisen viestinnän veroa. Vaikka niistä säädetään samoissa säädöksissä kuin uudistuksesta, verot eivät kuulu Ranskan ilmoittaman toimenpiteen soveltamisalaan.
- (71) Ranskan tasavalta toteaa, että ennen lain hyväksymistä annetut julkiset lausunnot, joihin menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä viitataan ja jotka on sittemmin kumottu kyseisessä laissa, eivät ole unionin oikeuden kannalta riittävä osoitus verojen kytkemisestä tuen rahoitukseen. Ranskan lain mukaan nämä verot kannetaan valtion yleiseen talousarvioon ja niitä käytetään kaikenlaisten julkisten menojen rahoittamiseen talousarvion yleiskatteisuutta ja yhtenäisyyttä koskevien perustuslaillisten julkisen talouden periaatteiden mukaisesti. Talousarviolakeja koskevan, 1 päivänä elokuuta 2001 annetun organisaation lain 36 §:n mukaan valtion hyväksi syntyvä tulo voidaan kohdentaa kokonaan tai osittain tietyille oikeushenkilöille ainoastaan talousarviolain nimenomaisella säännöksellä, jollaista ei tässä tapauksessa ole.

- (72) Ranskan tasavalta korostaa lisäksi, että vireillä ei ole mitään hanketta, jolla pyrittäisiin luomaan kytkös kyseisten verojen ja France Télévisions -ryhmittymän rahoituksen välille. Se täsmentää, että jos järjestelmän rakennetta muutetaan, Ranskan viranomaiset antavat komissiolle uuden ilmoituksen SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan säännösten mukaisesti.

VI ARVIOINTI TUESTA

VI.1 SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki

- (73). SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa: ”Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä tuki valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.” Näitä ehtoja käsitellään jäljempänä.

VI.1.1 Valtion varat

- (74) Talousarviomäärärahat, joista tässä ilmoituksessa on kyse, kirjataan vuosittain Ranskan valtion talousarvion muodostavaan talousarviolakiin. Kyseessä ovat siis toimenpiteet, jotka myönnetään valtion varoista.

VI.1.2 Valikoiva taloudellinen etu

- (75) Talousarvioavustuskon mekanismi, jolla täydennetään France Télévisions -ryhmittymän käytettävissä olevia julkisia varoja, on valikoiva, koska France Télévisions on sen ainoa edunsaaja. Vuotuinen talousarvioavustus, jolla on tarkoitus erityisesti turvata yrityksen toiminnan jatkuminen, suojaa sitä kaupallisten mainostulojen menetykseltä. Mainostuloilla on aiemmin rahoitettu osa sen menoista ja investoinneista. France Télévisions pystyy avustuksen myötä saavuttamaan sellaisen osan yleisöstä, jota se ei ilman avustusta saavuttaisi. Se saa tällöin taloudellista etua, jota se ei voisi saada muuten tai, jos kyseessä on tuki, muissa markkinaolosuhteissa, joissa sen kanssa kilpailevat yksityiset yritykset toimivat.

- (76) Komissio toteaa lisäksi, että Ranskan tasavalta ei ole esittänyt huomautuksia, joissa kyseenalaistettaisiin komission menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esittämät käsitykset siitä, että aiotut avustukset eivät täyttäisi kaikkia Altmärk-asian oikeuskäytännössä vahvistettuja edellytyksiä vaan tarjoaisivat taloudellista etua, joka voidaan katsoa valtiontueksi⁽¹²⁾. Komissio toteaa myös, että riippumatta France Télévisions -ryhmittymän hallinnon ja

tuloksien tulevien vuosien kehityksestä, France Télévisions -ryhmittymää koskeva Ranskan tilintarkastustuomioistuimen raportti (joka julkaistiin lokakuussa 2009 eli aloittamista koskevan päätöksen jälkeen) vahvistaa komission epäilyn siitä, että neljäs ehto ei täyty.

- (77) Edellä esitetyn perusteella voidaan päätellä, että talousarvioavustus, joka myönnetään ainoastaan France Télévisions -ryhmittymälle Ranskan valtion varoista, tarjoaa kyseiselle yritykselle valikoivan edun.

VI.1.3 Kilpailun vääristyminen ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

- (78) France Télévisions tuottaa ja lähettää ohjelmaa, jota se hyödyntää kaupallisesti erityisesti esittämällä ohjelmistonsaan maksettuja mainoksia tai sponsoroituja ohjelmia sekä jälleenmyymällä tai ostamalla lähetysoikeuksia. Näissä kaupallisissa toimitissa se kilpailee muiden kanavien, kuten TF1-, M6- ja Canal+ -kanavien kanssa erityisesti Ranskassa, missä France Télévisions on suurin audiovisuaalialan ryhmittymä, kuten Ranskan viranomaiset korostavat. France Télévisions -ryhmittymän osuudeksi ennakoitiin vuonna 2010 noin 10 prosenttia, mikä tekisi siitä edelleen kolmanneksi suurimman toimijan Ranskan markkinoilla.

- (79) Vuoden 2011 loppuun saakka, jolloin kaupallinen mainonta aiotaan kokonaan lopettaa, France Télévisions toimii (vaikkakin aikarajoitusten puitteissa) Ranskan kaupallisen televisiomainonnan markkinoilla kilpaillen muiden lähetystoiminnan harjoittajien kanssa. Vielä vuoden 2011 jälkeenkin France Télévisions voi tarjota mainostajille palvelujaan yleisnimellä tapahtuvaa mainontaa varten tai lähetysten sponsoroinnin muodossa kilpaillen muiden Ranskassa alalla toimivien lähetystoiminnan harjoittajien kanssa. Vaikka France Télévisions -ryhmittymän kilpailijat voisivat hyötyä täysimääräisesti sen poistumisesta mainosmarkkinoilta uudistuksen myötä lähes kokonaan, France Télévisions ei poistu markkinoilta kokonaan. Kun otetaan huomioon kilpailijoiden toiminnan absoluuttinen määrä ja markkinaosuus vuonna 2007, Ranskan viranomaisten toimittamien, France Télévisions -ryhmittymän mainos- ja sponsorituloja koskevien arvioiden mukaan sille jäisi vielä 3,3 prosenttia markkinoista vuonna 2012. TF1:n osuus olisi arviolta reilut 50 prosenttia ja M6:n osuus 20 prosenttia.

- (80) France Télévisions voi saavuttaa sellaisen osan yleisöstä, jota se ei voisi saavuttaa ilman kyseistä talousarvioavustusta, millä on todennäköisesti vaikutusta muiden lähetystoiminnan harjoittajien yleisöön ja siten niiden kaupalliseen toimintaan, jolloin kilpailuedellytykset vääristyvät. France Télévisions toimii joka tapauksessa myös audiovisuaalioikeuksien hankinnan ja myynnin markkinoilla,

⁽¹²⁾ Ks. päätös menettelyn aloittamisesta, 68–75 kohta.

joilla sillä on tuen ansiosta vankempi asema neuvotte-
luissa. Talousarvioavustuksen mahdollistamat investoinnit
ohjelmistoon vaikuttavat siihen, miten paljon France Télé-
visions voi ostaa ja myydä markkinoilla.

- (81) Tästä seuraa, että Ranskan valtion varoista pelkästään
France Télévisions -ryhmittymälle myönnettävä tuki vää-
ristää tai ainakin uhkaa vääristää kilpailua kaupallisen
lähetystoiminnan alalla Ranskassa ja jossain määrin
myös muissa jäsenvaltioissa, joissa France Télévisions
-ryhmittymän ohjelmaa lähetetään.
- (82) France Télévisions toimii audiovisuaalisten ohjelmien ja
lähetysoikeuksien oston ja myynnin markkinoilla, joilla
on kansainvälinen ulottuvuus, vaikka hankinnat tehdään-
kin yleensä yhteen jäsenvaltioon rajattua aluetta varten.
France Télévisions -ryhmittymän ohjelmaa, jota voidaan
lähettää valtion tuen ansiosta, voidaan seurata myös
muissa jäsenvaltioissa, kuten Belgiassa ja Luxemburgissa.
Lisäksi France Télévisions lähettää ohjelmaa myös Inter-
netissä, jolloin sitä voidaan seurata muuallakin kuin
Ranskassa.
- (83) Näissä olosuhteissa suunniteltu talousarvioavustus on
omiaan vääristämään kilpailuedellytyksiä ja vaikuttamaan
jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

VI.1.4 Päätelmä valtioneustusta

- (84) Edellä esitetyn perusteella talousarvioavustus, jonka Rans-
kan tasavalta aikoo myöntää France Télévisions -ryhmit-
tymälle, on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa
tarkoitettua valtioneutusta, jonka soveltuvuus sisämarkki-
noille on tutkittava.

VI.2 Soveltuvuus SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan kannalta

- (85) SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdassa määrätään,
että ”yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituk-
siin liittyviä palveluja, sekä fiskaalisiin monopoleihin sovelle-
taan tämän sopimuksen määräyksiä ja varsinkin kilpailusään-
töjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä
yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kaupan ke-
hitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa unionin
etujen kanssa.”
- (86) Yleisradiotoimintaa koskevassa tiedonannossa komissio
esittää periaatteet, joita se aikoo noudattaa soveltaessaan
SEUT-sopimuksen 107 artiklaa ja 106 artiklan 2 kohtaa

julkiselle yleisradiotoiminnalle myönnettyyn valtion ra-
hoitukseen. Komissio kiinnittää huomiota kahteen asiaan:

- onko yleishyödyllisen palvelun tehtävä, mukaan luet-
tuna merkittävien uusien palvelujen tarjoaminen,
määrittely tarkasti ja selkeästi virallisessa asiakirjassa
ja onko sille vahvistettu toiminnan harjoittajasta riip-
pumaton tehokas valvonta,
- onko tehtävän hoitamiseksi välttämättömien korvaus-
ten julkinen rahoitus oikeasuhteista ja läpinäkyvää
sitien, että korvaukset eivät ylitä yleishyödyllisen pal-
velun nettokulujen määrää, ja onko tämä asia tehok-
kaassa valvonnassa.

VI.2.1 Yleishyödyllisen palvelun tehtävän tarkka ja selkeä määrittely virallisessa asiakirjassa ja sen tehokas val- vonta

- (87) Kuten edellä on selostettu, komissio ei ole ilmaissut me-
nettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä – siinä esite-
tyistä syistä – epäilyksiä siitä, että virallisilla asiakirjoilla
France Télévisions -ryhmittymälle annettu yleishyödylli-
sen palvelun tehtävä olisi määrittely puutteellisesti, eikä
siitä, että France Télévisions -ryhmittymän suoriutumista
tästä tehtävästä koskeva ulkopuolinen valvonta olisi puut-
teellista. Komissio katsoo, että 30 päivänä syyskuuta
1986 annetun lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on
muutettuna, asiaa koskevat säännökset (43–11, 44, 48 ja
53 §) ja sen täytäntöönpanoa koskevat asetukset tai vi-
ralliset asiakirjat, jotka koskevat etenkin tehtäväeritelmaa
(23 päivänä kesäkuuta 2009 annettu asetus nro
2009–796), sekä tavoitteita ja resursseja koskeva sopimus
ovat niiden SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan
soveltamissääntöjen mukaisia, jotka koskevat yleisradio-
toimintaa koskevassa tiedonannossa lueteltuja julkisen
yleisradiotoiminnan tukien arviointia.
- (88) Tämä päätelmä on samanlainen kuin komission aiemmat
päätelmät aiheesta, kun se teki vuosina 2003 ja 2005
päätökset France2- ja France3-kanavista ja vuosina
2008 ja 2009 France Télévisions -ryhmittymästä sovel-
taen tuolloin voimassa ollutta tiedonantoa.
- (89) Niinpä komissio tarkastelee täysin ylimääräisesti tiettyjen
osapuolten esittämiä yleisiä huomautuksia, joissa toisissa
väitetään ja toisissa kiistetään, että julkisten kanavien ja
niiden kilpailijoiden ohjelmasisältö olisi samanlaista, ja
jotka eivät siis ole muuttaneet komission päätelmää.

- (90) Viestinnän vapaudesta annetussa laissa nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, määritellään laajasti, laadullisesti mutta tarkasti France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun velvoitteet. Sen on muun muassa suuntauduttava laajalle yleisölle ja tarjottava monipuolista ohjelmaa, jonka tavoitteena on moniarvoisuuden hengessä huolehtia yhteiskunnan demokraattisista, sosiaalisista, kulttuurisista ja kansalaistaitoihin liittyvistä tarpeista. FFTCE on korostanut, että tietyt kilpailijat joutuvat EBU-jäsenyytensä vuoksi noudattamaan EBU:n perussääntöä, mutta tämä ei vaikuta siihen, että France Télévisions joutuu sen lisäksi noudattamaan Ranskan tasavallan virallisissa asiakirjoissa yksinomaan sille määrättyjä erityisvelvoitteita.
- (91) Lisäksi France Télévisions -ryhmittymän velvoitteet on määritelty tarkemmin sen tehtäväeritelmässä ja tavoitteita ja resursseja koskevassa sopimuksessa, ja niihin on liitetty tarkat ja määrälliset indikaattorit, jotka ohjelmiston on täytettävä. Tällaisia velvoitteita ei ole sen kilpailijoilla. France Télévisions -ryhmittymälle myönnettävät julkiset varat myönnetään näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja yleisen edun nimissä lainsäädännössä määritellyn yleishyödyllisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi, kun taas kilpaileville lähetystoiminnan harjoittajille annetuilla yksityisillä varoilla tähdätään ainoastaan voittoon. Myöskään se, että on olemassa lainsäädännöllisiä rajoituksia tai että toimijat ovat omaksuneet niitä lähetystoimintaansa vapaaehtoisesti, ei tarkoita sitä, että julkisten ja yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien tarjonta olisi tosiasiallisesti eriytymätöntä. Toisin kuin EBU-jäsenyydestä johtuvia velvoitteita, laista johtuvia yleishyödyllisen palvelun velvoitteita sitä paitsi valvotaan ulkoisesti säännöllisesti, erityisesti parlamentin toimesta.
- (92) SACD tuo esiin myös sen, että France Télévisions on sitoutuneempi alkuperäisen ranskalaisen audiovisuaalisen tuotannon ja elokuvatuotannon edistämiseen kuin kilpailijansa, joiden velvoitteet ovat vähäisempiä. SACD:n huomautuksista ei kuitenkaan käy ilmi, miksi Ranskan ulkopuolelta, mahdollisesti muista jäsenvaltioista, tuodut teokset olisivat huonompilaatuisia kuin France Télévisions -ryhmittymän rahoittamat. Vaatimus alkuperäistuotannon lisäämisestä sekä määrällisesti että suhteessa kilpailijoihin on joka tapauksessa suoraan sidoksissa ranskalaisen yhteiskunnan sosiaalisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin, joihin France Télévisions joutuu yleishyödyllisen palvelun velvoitteen vuoksi ohjelmistollaan vastaamaan.
- (93) Ranskan tasavallan toimittamien tietojen osalta tämä positiivinen arvio France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtävän määrittelystä ja valvonnasta on ulotettava mekanismeihin, joita sovelletaan merkittävien uusien audiovisuaalipalveluiden tarjontaan tämän menetelmän aloittamisesta tehdyn päätöksen jälkeen voimaan
- tulleen yleisradiotoimintaa koskevan tiedonannon mukaisesti. Nämä palvelut, joilla yleisradioesityksiä laajennetaan muihin tietovälineisiin tai muotoihin, sisältyvät France Télévisions -ryhmittymän tehtäväerittelyyn ja tavoitteita ja resursseja koskeviin sopimuksiin, joissa tarkennetaan ja tulkitaan laissa säädettyjä yleishyödyllisen taloudellisen palvelun tehtäviä. Kuten edellä on mainittu, nämä asiakirjat annetaan asetuksilla, jolloin uusiin, jo suunnitteilla oleviin tai vasta mahdollisesti tuleviin palveluihin sovelletaan samoja ennakkokuulemismenettelyjä ja vuotuisia jälkikäteistarkastuksia kuin laissa säädettyihin tehtäviin.
- (94) Vaikuttaakin kaiken kaikkiaan siltä, että France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun tehtävän määritelmä sekä siihen liittyvät valvontamekanismit ovat yleisradiotoimintaa koskevan tiedonannon sääntöjen ja periaatteiden mukaisia, ja nämä puolestaan pohjautuvat unionin tuomioistuinten oikeuskäytäntöön.
- VI.2.2 *Julkisen rahoituksen oikeasuhteisuus ja läpinäkyvyys*
- Talousarvioavustuksen vuotuisen määrän määrittäminen
- (95) Ranskan tasavallan ilmoittama rahoitusmekanismi, johon sisältyy vuotuinen avustus korvauksena mainostulojen vähenemisestä ja lopulta loppumisesta, on tarkoitettu pysyväksi ja ulottuu siis pitemmälle kuin laissa säädetty määraika mainosten esittämisen lopettamiselle marraskuussa 2011.
- (96) Vuotuinen julkinen rahoitus käsittää osan televisioliupamaksusta (*contribution à l'audiovisuel public*, aiemmin *redevance*) saatavista tuloista sekä 5 päivänä maaliskuuta 2009 annetussa laissa nro 2009–258 säädetyin vuotuisen avustuksen. Suunniteltu mekanismi ei muuta nykyistä tukea, jonka komissio on hyväksynyt päätöksellään 20 päivänä huhtikuuta 2005, vaan siihen lisätään talousarvioavustus, jonka tarkka määrä vahvistetaan vuosittain kyseisen vuoden talousarviolaissa. Ranskan tasavalta toteaa huomautuksissaan, että vuotuisen avustuksen määrä määritellään ennen kunkin vuoden alkua etukäteen yleishyödyllisen palvelun nettokuluarvion perusteella.
- (97) Tämä käy myös ilmi esimerkkirahoituksesta, joita Ranskan viranomaiset toimittivat vastauksena epäilyihin, jotka komissio ilmaisi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään. Komissio toteaa liiketoimintasuunnitelman suuntautuvan luonteen ja myöntää, että yleishyödyllisen palvelun tehtävään velvoitetulle yritykselle, joka joutuu

sen vuoksi sitoutumaan monivuotisiin kuluihin, on hyödyllistä, jos sillä on liiketoimintasuunnitelman mukainen, tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen täydennykseen sisällytetty rahoituskehys. Siinä esiintyvä alustava julkisten varojen kokonaismäärä on suhteessa tämän palvelun tarjoamisen ennakoituihin bruttokuluihin vuosina 2010–2012, vaikkakin se on niitä pienempi.

(98) Vaikka bruttokulut ovat suhteellisen ennakoitavia, koska ne vaihtelevat vähemmän kuin nettotulojen määrittämisessä käytettävät kaupalliset tulot, liiketoimintasuunnitelman alustavat luvut pääsääntöisesti tukevat Ranskan tasavallan väitettä siitä, että yleishyödyllisen palvelun nettokuluilla on ratkaiseva vaikutus vuotuisen avustuksen määrän vahvistamiseen tulevaisuudessa. Ilmoitetun talousarvioavustuksen syynä on se, että valtio on veloitettu 5 päivänä maaliskuuta 2009 annetulla lailla nro 2009–258 rahalliseen korvaukseen, jonka määrää ei laissa määritellä mutta jonka on oltava suhteessa mainosten lähettämisestä luopumisen myötä menetettäviä mainostuloja koskevaan arvioon.

(99) Tällainen lähestymistapa vaikuttaa objektiivisesti perustellulta. Koska avustus on luonteeltaan pysyvä, tulisi yhä mielivaltaisemmaksi vahvistaa sen määrä suhteessa siihen, paljonko mainostuloja olisi tullut, jos mainontaa ei olisi lain johdosta lopetettu, esimerkiksi sitomalla määrä siihen, kuinka suuria mainostulot olivat ennen ilmoitusta ja uudistuksen aloittamista, mukautettuna mahdollisesti televisiomainosmarkkinoiden kehityksellä. Jos tuen määrä laskettaisiin tällä tavalla suhteessa oletettuihin tuloihin, yleishyödyllisen palvelun bruttokulujen pieneneminen odotettua enemmän esimerkiksi France Télévisions -yhteisyrityksen perustamisesta koituneen synergian vuoksi saattaisi aiheuttaa riskin julkisista varoista maksettavan korvauksen liiallisuudesta.

(100) Tapa laskea vuotuinen tuki suhteessa yleishyödyllisen palvelun kuluihin, joista vähennetään edelleen saatavat kaupalliset nettotulot, on johdonmukainen Ranskan tasavallan sitoumuksen kanssa (joka on kirjattu viestinnän vapaudesta annetun lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 44 §:ään ja valtion ja audiovisuaalialan julkisen sektorin toimijoiden taloussuhteita koskevan asetuksen nro 2007–958 2 §:ään), jonka mukaan France Télévisions -ryhmittymälle myönnettävät julkiset varat eivät voi ylittää sen tehtäväksi annetun yleishyödyllisen palvelun nettokuluja. Kuten Ranskan viranomaiset muistuttavat, tätä sitoumusta ja edellä mainittuja säännöksiä sovelletaan täysimääräisesti ilmoitettuun talousarvioavustukseen ja vuotuisen julkisen rahoituksen mekanismiin, jonka kiinteä osa avustuksesta tulee.

(101) Tämän vuoksi vuotuisen avustuksen laskutapa suhteessa yleishyödyllisen palvelun tehtävän nettokuluihin, joista vähennetään edelleen saatavat kaupalliset tulot, vaikuttaa oikeasuhteiselta yleisradiotoimintaa koskevan komission tiedonannon mukaisesti.

(102) Tältä osin tiettyjen osapuolten esittämät vastakkaiset huomautukset eivät vaikuta näihin päätelmiin:

— Komissio ei hyväksy FFTCE:n väitettä, jonka mukaan yleishyödyllisen palvelun tehtävän rahoitukseen ei kuulu korvaus menetetyistä mainostuloista, koska mainonta ei kuulu yleishyödylliseen palveluun, eikä M6:n huomautuksia siitä, että kaupallisten tulojen menetyksen arviot ovat vaihtelevia ja epätarkkoja. Avustuksen vuotuinen määrä vahvistetaan etukäteen France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun nettokulujen perusteella, ja Ranskan tasavallan vuosia 2010–2012 koskevat arviot ovat täysin suunta-antavia.

— M6:n huomautukset, joiden mukaan Ranskan tilintarkastustuomioistuimen havaitsema analyttisen kirjanpidon välineiden puute France Télévisions -ryhmittymässä aiheuttaa rakenteellisista syistä korvauksen liiallisuuden, koska tuki ei perustu objektiivisiin kululementteihin, samoin kuin TF1:n huomautukset hallitsemattomista tai huonosti hallituista kuluista johtuvasta korvauksen liiallisuudesta, ovat perusteettomia. Ensinnäkin tilintarkastustuomioistuin havaitsi loka-kuussa 2009, että France Télévisions -ryhmittymältä puuttuvat hallinnolliset ohjauksvälineet, joilla voitaisiin yhdentää koko ryhmittymän tasolla sen eri osien analyttisen kirjanpidon välineet. Tilintarkastustuomioistuin ei siis väittänyt, että mitään analyttisen kirjanpidon välineitä ei olisi. Jokaisella ryhmittymään kuuluvalla yrityksellä on analyttinen kirjanpito.

— Toiseksi, toisin kuin tarkasteltaessa France Télévisions -ryhmittymälle syntyvää taloudellista etua, tarkasteltaessa korvauksen soveltuvuutta sisämarkkinoille ei kiinnitetä huomiota hyvin johdetulle keskimääräiselle yritykselle yleishyödyllisen palvelun tuottamisesta aiheutuviin kuluihin vaan France Télévisions -ryhmittymälle tosiasiallisesti aiheutuviin kuluihin, joissa otetaan huomioon myös mainostulojen väheneminen tulevaisuudessa. Kuten edellä on esitetty, France Télévisions -ryhmittymälle myönnettävien julkisten varojen kokonaismäärä jää pääsääntöisesti pienemmäksi kuin kulut yleishyödyllisen palvelun tarjoamisesta, ja korvauksen määrä määritetään siten, että liiallista korvausta ei synny, kun kaupalliset nettotulot on vähennetty.

(103) Huomautuksissa, jotka ovat vuotuisen avustuksen määrän ennakkoon vahvistamisen osalta perusteettomia, ei sitä paitsi oteta huomioon jälkitarkastusmekanismeja. Kuten jäljempänä esitetään, talousarviolaisissa etukäteen määritettävään tuen määrään seuraavalle vuodelle sovelletaan jälkitarkastusmekanismeja, joiden perusteella tukea voidaan tarvittaessa periä takaisin.

Rahoitusvalvontajärjestelyt

(104) Yleisradiotoimintaa koskevan tiedonannon mukaan jäsenvaltioiden on otettava käyttöön tarvittavat mekanismit liiallisen korvauksen ehkäisemiseksi suorittamalla säännöllistä julkisen rahoituksen käytön valvontaa. Tiedonannossa määriteltyjen tarkastusten tehokkuus syntyy siitä, että niitä suorittaa säännöllisesti riippumaton toimija, ja niihin on yhdistetty mekanismit mahdollisten liiallisen korvausten takaisinperimiseksi taikka mahdollisten varustusten (enintään 10 prosenttia yleishyödyllisen palvelun vuotuisista kuluista) tai päällekkäisten tukien kohdennuksen korjaamiseksi seuraavan vuoden aikana.

(105) Viestinnän vapaudesta annetun lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 44 §:ssä säädetään, että ”julkisen audiovisuaalialan toimijoille yleishyödyllisestä palvelusta hyvityksenä myönnettävät julkiset varat eivät ylitä kuluja, joita kyseisten velvollisuuksien täyttämisestä aiheutuu”. Tämä säännös johtuu Ranskan tasavallan sitoumuksesta kirjata lakiin nimenomaisesti periaate, että yleishyödyllisen palvelun velvollisuudesta ei hyvitetä ylimääräistä. Ranska antoi tämän sitoumuksen sen menettelyn yhteydessä, jonka seurauksena komissio teki 20 päivänä huhtikuuta 2005 päätöksen ⁽¹³⁾ televisiolutapamaksutulojen käytöstä.

(106) Valtion ja audiovisuaalialan julkisen sektorin toimijoiden taloussuhteista 15 päivänä toukokuuta 2007 annetun asetuksen nro 2007–958 2 §:ssä toistetaan sama kuin 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain 53 §:ssä, eli siinä otetaan huomioon yleishyödyllisen palvelun tehtävästä saadut suorat tai epäsuorat tulot ja tarkennetaan, että yleishyödyllisen palvelun velvoitteen täyttämistä aiheutuvat kulut todetaan erillisen kirjanpidon avulla. Asetuksen 3 §:ssä säädetään, että France Télévisions ja sen tytäryhtiöt ovat velvollisia noudattamaan tavanomaisia markkinaehtoja kaikissa kaupallisissa toimissaan. Lisäksi siinä säädetään ulkopuolisen tahon laatimasta vuosikertomuksesta, jossa seurataan tämän velvoitteen täyttymistä ja joka toimitetaan asianomaiselle ministerille, kansalliskokoukselle ja senaatille. Ranskan tasavalta on antanut viimeksi mainitusta säännöksestä myös sitoumuksensa, joka on kirjattu johdanto-osan 7 kappaleessa mainittuun komission päätökseen 20 päivältä huhtikuuta 2005.

(107) Unionin tuomioistuin on katsonut, että säännökset liiallisen korvauksen estämisen periaatteesta ja France Télévisions -ryhmittymän kaupallisiin toimiinsa soveltamien ehtojen valvonta ja tarkastus vastasivat täysin komission

ilmaisemiin huolenaiheisiin menettelyssä, joka johti 20 päivänä huhtikuuta 2005 tehtyyn päätökseen ⁽¹⁴⁾. Tuomioistuin on sitä paitsi vahvistanut jälkitarkastusten soveltuvuuden näiden sitoumusten täyttämiseen ⁽¹⁵⁾.

(108) Komissio on saanut vuosien 2007 ja 2008 kertomukset asetuksen 2 ja 3 §:n täytäntöönpanosta (3 §:ää koskevan vuoden 2007 kertomuksen ovat vahvistaneet PriceWaterhouseCoopersin ja KPMG:n tilintarkastajat ja vuoden 2008 kertomuksen Rise-konsulttiyritys). Se on tarkastellut niitä samoin kuin vuotta 2009 koskevaa kertomusluonnosta 2 §:n täytäntöönpanosta. Käytettävissä olevissa kertomuksissa todetaan, että France Télévisions -ryhmittymälle myönnetty julkiset varat eivät ole ylittäneet ryhmittymälle määrätyn yleishyödyllisen palvelun tehtävästä aiheutuvia nettokuluja ja että France Télévisions on noudattanut tavanomaisia markkinaehtoja kaikissa kaupallisissa toimissaan. Näin ollen kaupallisissa toimissa ja yleishyödyllisen palvelun toimissa ei ole ollut päällekkäisiä tukia. Nämä kertomukset osoittavat lisäksi, että France Télévisions pystyy nykyisillä kirjanpitovälineillään esittämään kirjanpidon eri kanaviensa yleishyödyllisen palvelun kuluista ja tuloista, toisin kuin erityisesti M6 on väittänyt.

(109) Asetuksessa nro 2007–958 säädettyjä julkisten varojen jälkivalvonnan menettelyjä sovelletaan ilmoitettuun talousarvioavustukseen. Sen jälkeen, kun valvonta on perustettu, France Télévisions -ryhmittymälle myönnettyjen julkisten varojen kokonaismäärä on jäänyt niin pieneksi, että sillä ei ole voitu kattaa yleishyödyllisen palvelun velvollisuuden täyttämistä aiheutuvia nettokuluja, jolloin kysymystä mahdollisesti liiallisesta korvauksesta ei ole. Liiketoimintasuunnitelmassa ja jäljempänä taulukossa 1 esitettyjen keskipitkän aikavälin kulu- ja tuloennusteiden mukaan vuodelle 2012 ennustetaan lievää ylijäämää. Jos se toteutuu eikä sitä tarvita vuosille 2010 ja 2011 ennakoitujen alijäämien paikkaamiseen, se pitäisi kohdentaa pääasiassa audiovisuaalisen tuotannon edistämiseen.

(110) Joka tapauksessa, jotta järjestely vastaisi yleisradiotoimintaa koskevalta tiedonannolla vuonna 2009 käyttöön otettuja uusia vaatimuksia, Ranskan tasavalta sitoutuu muuttamaan 15 päivänä toukokuuta 2007 annetun asetuksen nro 2007–958 2 §:ää seuraavasti:

— varmistetaan, että samoin kuin 3 §:ssä säädetyn raportin, viestinnästä vastaavan ministerin hyväksymä ulkopuolinen elin tarkastaa France Télévisions

⁽¹³⁾ Ks. päätös K(2005) 1166 lopullinen, 65–72 kohta.

⁽¹⁴⁾ Tuomio asiassa T-354/05, TF1 vs. komissio, (Kok. 2009, s. II-00471), 205–209 kohta.

⁽¹⁵⁾ Ks. tuomio yhdistetyissä asioissa T-568/08 ja T-573/08, M6 ja TF1 vs. komissio, erityisesti 115 kohta ja sitä seuraavat kohdat (ei vielä julkaistu).

-ryhmittymän kustannuksella erillisiä kirjanpitoja koskevan raportin, joka toimitetaan kyseiselle ministerille sekä kansalliskokoukselle ja senaatille,

— parannetaan mekanisme, jolla varmistetaan, että erillisessä kirjanpidossa esiin tulleet mahdolliset liialliset korvaukset tai päällekkäiset tuet peritään takaisin, jos ne eivät ole viestinnän vapaudesta 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain nro 86–1067 53 §:n ja komission yleisradiotoimintaa koskevan tiedonannon mukaisia.

- (111) Näin ollen vaikuttaa siltä, että Ranskan tasavallalla on soveltuvat mekanismit julkisten varojen käytön säännöllistä ja tehokasta valvontaa varten, jotta se voi välttää liialliset korvaukset tai päällekkäiset tuet, kuten yleisradiotoimintaa koskevassa tiedonannossa edellytetään.
- (112) Edellä esitetty huomioon ottaen vaikuttaa siltä, että mahdolliset kilpailun rajoitukset jäävät kaiken kaikkiaan vähäisiksi, vaikka France Télévisions on uudistuksen täytäntöönpanon jälkeenkin mukana kaupallisilla markkinoilla. Sen osuus kaupallisista markkinoista jää todennäköisesti hyvin pieneksi ja uudistus todennäköisesti siirtäisi ainakin osan televisiomainostajien kysynnästä France Télévisions -ryhmittymän kilpailijoille.
- (113) Kuten seitsemän yksityisen televisio- ja radiokanavan julkaisemassa kirjeessä todetaan, uudistuksen toteuttaminen loppuun saakka, jolloin mainonta loppuisi France Télévisions -ryhmittymän kanavilla, "antaisi yksityisille tiedotusvälineille niiden tarvitseman elpymismahdollisuuden" kun taas mainonnan jatkaminen "johtaisi vahingollisiin seurauksiin Ranskan koko mediakentässä ja muuttaisi merkittävästi alan toimijoiden talousnäkömiä" ⁽¹⁶⁾.
- (114) Toisin sanoen France Télévisions -ryhmittymän osittainen vetäytyminen ja sen tulorakenteen (kaupalliset tulot tai julkiset korvaukset) painopisteen kohdentaminen ohjelmatarjontaan, joka vastaa sen yleishyödyllisen palvelun tehtävää, ilman suoraa rahallista vastinetta yleisöltä, vähentävät mahdollisia kilpailun rajoituksia kaupallisilla

markkinoilla, joilla se toimii. Sen vetäytyminen antaa tilaisuuden, jota mainosmarkkinoiden uudet tulokkaat tai nykyisellään pienet toimijat voivat hyödyntää kilpailun vilkastuessa.

- (115) Tästä seuraa Ranskan tasavallan toimittamien tietojen ja sen tekemien sitoumusten perusteella, että julkisen rahoituksen tavoitteena on se, että France Télévisions pystyy kattamaan velvoitteensa täyttämistä johtuvat nettokulut. Tämä rahoitus olisi rajattava kyseisiin kuluihin ja sitä olisi valvottava jälkikäteen tavalla, joka täyttää yleisradiotoimintaa koskevassa tiedonannossa vahvistetut edellytykset. Koska France Télévisions -ryhmittymän osuus kaupallisista markkinoista lisäksi pienenisi, suunniteltu tuki ei vaikuta kaupan kehitykseen unionin edun vastaisella tavalla SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitulla tavalla.
- (116) Ranskan tasavalta sitoutuu lisäksi toimittamaan komissiolle vuosikertomukset vuoteen 2013 saakka, jolloin julkisen audiovisuaalialan uudistus on saatettu päätökseen. Niiden ansiosta voidaan seurata, miten uudistus toteutetaan valtioneuvoston päätöksiin liittyviltä osiltaan, joita ovat vuotuiset korvaukset ja jälkivalvontamekanismit, France Télévisions -ryhmittymän kaupallisiin toimiinsa sovellettavat ehdot ja ryhmittymän markkina-aseman kehitys sekä tavoitteita ja resursseja koskevan sopimuksen täytäntöönpano vuositasona.
- (117) Ottaen huomioon uudistuksen laajuuden, France Télévisions -ryhmittymän palvelutehtävän rahoitukseen liittyvät innovaatiot uudistuksessa, uudistuksen vaikutuksen France Télévisions -ryhmittymän kulujen ja tulojen kehitykseen sekä epävarmuuden markkinoilla, jotka vaikuttavat France Télévisions -ryhmittymän ja sen kilpailijoiden kaupallisiin tuloihin, tämä sitoumus antaa komissiolle mahdollisuuden tarkastaa ja seurata tarkasti uudistuksen ja Ranskan tasavallan tämän menettelyn yhteydessä antamien sitoumusten toteutusta.

Uudet verot julkisen audiovisuaalialan uudistuksessa

- (118) Komissio ilmaisi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä epäilyjä mahdollisesta kytköksestä uusista mainosverosta ja sähköisen viestinnän verosta saatavien tulojen kohdentamisen ja France Télévisions -ryhmittymälle vuodesta 2010 maksettavan avustuksen välillä. Jos tällainen kytkös voitaisiin todeta, nämä verot olisi katsottava olennaiseksi osaksi tukea ja niiden soveltuvuutta sisämarkkinoille olisi tarkasteltava osana tukea. Vaikka

⁽¹⁶⁾ 21.6.2010 päivätty kirje tasavallan presidentille seuraavien mediatalojen pääjohtajilta: TF1, M6, Canal +, Next Radio TV, NRJ, RTL ja Les Locales TV. Kirje on ollut nähtävissä 24.6.2010 seuraavassa Internetosoitteessa: <http://www.latribune.fr/technos-medias/publicite/20100623trib0a00523461/france-televvisions-les-medias-privés-insistent-pour-mettre-fin-a-la-publicite-.html>.

vuoden 2009 osalta voitiin erityisesti 5 päivänä maaliskuuta 2009 annetun julkista audiovisuaalialaa koskevan lain nro 2009–258 voimaantulopäivä ja täytäntöönpano huomioon ottaen todeta, että tällaisen kytköstä ei ollut, Ranskan korkeimpien viranomaisten lausuntojen vuoksi epäily jäi voimaan tulevien vuosien osalta.

(119) Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, joka on vahvistettu ennakkoratkaisusiassa Régie Networks (C-333/07) 22 päivänä joulukuuta 2008 annetun tuomion 99 kohdassa, ilmenee seuraavaa: ”Jotta maksun voidaan katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, maksun ja tuen välillä on oltava sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen osoittamista koskeva sellainen sitova yhteys, jonka mukaisesti maksun tuotto osoitetaan väistämättä tuen rahoittamiseen ja se vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen ja tämän seurauksena arviointiin tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.”⁽¹⁷⁾ Tuomioistuimen asettamia kahta ehtoa eli sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä ja suoraa vaikutusta tuen suuruuteen tarkastellaan jäljempänä.

(120) Talousarviolakeja koskevan, 1 päivänä elokuuta 2001 annetun organisen lain 36 §:n nojalla valtion hyväksi syntyvä tulo voidaan kohdentaa toiselle oikeushenkilölle ainoastaan talousarviolain nimenomaisella säännöksellä. Rahoituslaissa olisi siis nimenomaisesti säädettävä, että 5 päivänä maaliskuuta 2009 annetulla lailla nro 2009–258 käyttöön otettujen mainosveron ja sähköisen viestinnän veron tuotto kohdennetaan kokonaan tai osittain France Télévisions -ryhmittymän rahoittamiseen. Tällaista säännöstä ei ole tähän mennessä annettu. Ranskan tasavalta on sitoutunut tulevaisuudessa ilmoittamaan SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissiolle kaikista aikeista muuttaa verojärjestelmää. Tässä tilanteessa ei voida todeta, että ilmoitetun tuen ja uusien verojen välillä olisi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen kohdentamista koskeva sitova yhteys.

(121) Lisäksi vaikuttaa siltä, että kun vuosittain määritetään, paljonko talousarvioavustusta tulisi televisioliupamaksuvaroista osoitettavan määrän lisäksi maksaa, ratkaiseva tekijä on France Télévisions -ryhmittymän yleishyödyllisen palvelun velvoitteen nettokulut eikä uusista veroista saatavien tulojen määrä. Yleishyödyllisen palvelun kulut arvioidaan etukäteen tavoitteita ja resursseja koskevassa sopimuksessa viestinnän vapaudesta 30 päivänä syyskuuta

1986 annetun lain nro 86–1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 53 §:n mukaisesti. Suunniteltu vuotuinen avustus määritellään talousarviolakiluonnoksessa ennakoitujen nettokulujen perusteella, ja ennusteiden ja tulosten välinen erotus todetaan ja tarvittaessa korjataan jälkikäteen valtion ja audiovisuaalialan julkisen sektorin toimijoiden taloussuhteista 15 päivänä toukokuuta 2007 annetun asetuksen nro 2007–958 2 §:n täytäntöönpanemiseksi säädetyn kertomuksen yhteydessä. Koska kuluja syntyy veroina kannetuista varoista riippumatta, verojen tuotolla ei voi olla suoraa vaikutusta tuen määrään. Lisäksi vaikuttaa siltä, että Ranskan hallituksen alun perin kaavailmia veroprosentteja on pienennetty lopullisessa, parlamentin hyväksymässä laissa, tämän vähentämättä samalla ja vastaavassa määrin France Télévisions -ryhmittymälle maksettavaa avustusta.

(122) Edellä esitetyt seikat huomioon ottaen 5 päivänä maaliskuuta 2009 annetulla lailla nro 2009–258 käyttöön otetut mainosvero ja sähköisen viestinnän vero eivät ole olennainen osa tukea eikä niitä tule ottaa huomioon tarkasteltaessa tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille, vaikka tietyt osapuolet eli ACT, FFTCE, Association des chaînes privées, M6 ja TF1 toisin väittävät.

(123) Näissä päätelmissä ei oteta kantaa kyseisten verojen ja niitä koskevien erityissäännösten yhteensopivuuteen unionin oikeuden kanssa erillisinä toimenpiteinä ottaen erityisesti sähköisen viestinnän veron yhteydessä huomiioon kysymykset, joita on tarkasteltu direktiivin 2002/20/EY tai sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY⁽¹⁸⁾ rikkomusmenettelyssä nro 2009/5061.

(124) Komissio panee myös merkille, että Ranska on ilmoittanut, ettei tämän päätöksen aiheena oleva Ranskan ilmoitus koske kyseisiä veroja.

VII PÄÄTELMÄT

(125) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että edellä esitetyllä tavalla toteutettava vuotuinen talousarvioavustus France Télévisions -ryhmittymälle voidaan SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan ja julkiseen yleisradiotoimintaan sovellettavien periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti katsoa soveltuvaksi sisämarkkinoille,

⁽¹⁷⁾ Tuomio 22.12.2008, Kok. s. I-10807. Ks. myös tuomio asioissa C-393/04 ja C-41/05, Air Liquide Industries Belgium, Kok. s. I-5293, 46 kohta.

⁽¹⁸⁾ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtiontuki, jota Ranskan tasavalta aikoo maksaa France Télévisions -ryhmittymälle vuotuisena talousarvioavustuksena viestinnän vapaudesta 30 päivänä syyskuuta 1986 annetun lain nro 86-1067, sellaisena kuin se on muutettuna, 53 §:n VI kohdan mukaisesti, soveltuu sisämarkkinoille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Sen vuoksi tukijärjestelmän toteuttaminen hyväksytään.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 20 päivänä heinäkuuta 2010.

Komission puolesta
Joaquín ALMUNIA
Varapuheenjohtaja
